

Konsernin perustiedot

Itella-konserni tuottaa viestinvälityksen, informaatiologiikan ja logistiikan palveluja. Konsernilla on toimintaa kahdessatoista maassa. Itella-konsernin emoyhtiö on Itella Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity pääkonttorin osoite on Postintaival 7 A, 00230 Helsinki.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Itella Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:n hyväksymien kansainvälisten IFRS-standardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2011 voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardeja sekä niiden SIC- ja IFRIC-tulkintoja.

Itella-konserni alkoi raportoida IFRS-säännösten mukaisesti 1.1.2006. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustu- en lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavia rahoitus- varoja ja -velkoja sekä myytävissä olevia pitkäaikaisia omaisuuseriä ja rahoitusvaroja. Konsernitilinpäätös esitetään miljoonina euroina. Esitetyt luvut ovat pyöristettyjä, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Uudet ja muutetut standardit

Konserni on soveltanut 1.1.2011 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja stan- dardeja ja tulkintoja:

IAS1 Tilinpäätöksen esittäminen (muutos). Erittelyt tuloslaskelman laajan tuloksen eristä esitetään osana laskelmaa konsernin oman pääoman muu- toksista.

IAS24 Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä (muutos). Tilinpäätök- sessä esitettävien tietojen osalta standardissa on muutoksia koskien julki- seen valtaan sidoksissa olevia yhtiöitä. Itellan katsotaan lukeutuvan tällaisek- si yhtiöksi ja standardin uudistukset on huomioitu lähipiiriliitetiedossa.

IFRS3 Liiketoimintojen yhdistäminen (muutos). Standardissa on muutok- sia määräysvallattomien omistajien osuuden laskentamenettelyihin yritys- kauppatilanteissa. Muutoksilla ei ole vaikutusta Itellaan, koska tilikauden 2011 yrityskaupat ovat olleet 100 % osakehankintoja ja näin ollen määräys- vallattomia omistusosuuksia ei ole laskettu. Saman standardin uudistukset koskien osakeperusteisten maksujen käsittelyä yrityskauppatilanteissa eivät myöskään vaikuta konsernin tilikauden talousraportointiin.

IAS32 Rahoitusinstrumentit (lisäys). Liikkeeseenlaskettujen oman pää-

oman ehtoisten merkintäoikeuksien esittämistavan määrittely ei koske Itellaa, sillä Itellan osakkeista valtio omistaa 100 % eikä tällaisia merkintäoikeuksia ole laskettu liikkeelle.

Lisäksi allamainituilla muutoksilla IFRS-standardien tulkinnoissa ei ole havaittu olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen:

IFRIC14 Muutoksia etuusperusteisten eläkkeiden rahastointitavassa.

IFRIC19 Sääntely koskee tilanteita, joissa vieraan pääoman ehtoinen inst- rumentti vaihdetaan oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin.

Muilla vuoden 2011 aikana voimaan tulleilla tulkinnoilla ja muutoksilla ei ollut vaikutusta Itellan konsernitilinpäätökseen.

Konsolidointiperiaatteet

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Itella Oyj:n sekä kaikki sen tytäryhtiöt. Tytäryrityksissä emoyhtiöllä on suora tai välillinen määräysvalta, joka syntyy, kun konserni omistaa yli puolet yhtiön äänivallasta tai sillä on muutoin oikeus määrätä tytäryrityksen taloudessa ja toiminnassa noudatettavista periaatteis- ta hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintahet- kestä lähtien luovutushetkeen saakka. Konserniyritysten keskinäinen osake- omistus on eliminoitu käyttäen hankintamenetelmää. Hankintameno on koh- distettu hankinnan kohteen varoille ja veloille kirjaamalla ne käypiin arvoihin. Se osa, jolla tytäryhtiön hankintameno ylittää hankitun yrityksen yksilöitävissä olevien varojen ja velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon, kirja- taan konsernilikearvoksi.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat sekä konsernin sisäi- nen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomil- le omistajille esitetään konsernin laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräys- vallattomien omistajien osuudet esitetään omana eränään konsernitaseen omassa pääomassa.

Osakkuusyrittukset

Osakkuusyrittöksissä konserni omistaa yli 20 % yhtiön osakkeista ja äänival- lasta tai konsernilla muutoin on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräys- valtaa. Omistukset osakkuusyrittöksissä on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Osuudet kirjataan hankintamenoön lisättyinä konsernin omistusosuutta vastaavalla osuudella yrityksen nettovarallisuuden muutoksista hankinnan jälkeen. Konsernin omistusosuutta vastaava osuus

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

osakkuusyritysten tuloksista esitetään konsernin laajassa tuloslaskelmassa omana eränään ennen liikevoittoa.

Keskinäiset kiinteistöyhtiöt

Itella-konsernilla on osuuksia kiinteistöyhtiöissä, joissa se käyttää yhteistä määräysvaltaa muiden osakkaiden kanssa. Nämä yhtiöt on yhdistelty IAS 31 Yhteisyritykset -standardin mukaisesti yhteisessä määräysvallassa olevina omaisuuserinä. Konsernin laajaan tuloslaskelmaan ja taseeseen sisältyy konsernin osuus keskinäisten yhtiöiden varoista ja veloista sekä tuotoista ja kuluista.

Ulkomaanrahan määräisten erien muuntaminen

Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin emoyhtiön toimintavaluutta.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan euroiksi tapahtumapäivän kurssiin. Monetaariset tase-erät on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen ja ei-monetaariset erät tapahtumapäivän kurssiin poisluettuna käypiin arvoihin arvostetut erät, jotka on muunnettu käyttäen arvostuspäivän kurseja. Liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot kirjataan laajan tuloslaskelman vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Rahoituksesta syntyvät kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Jos tytäryhtiöiden toiminnallinen valuutta poikkeaa konsernin esittämistä valuutasta, muunnetaan niiden tuloslaskelmat euroiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Näistä kurseista syntyneet erot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryhtiö myydään, kertyneet muuntoerot kirjataan tulosvaikutteisesti osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisten yhtiöiden hankinnasta syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yhtiöiden varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käyvän arvon oikaisu on käsitelty kyseisten ulkomaisten yhtiöiden varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Ennen 1.1.2006 tapahtuneiden hankintojen liikearvot ja käyvän arvon oikaisu on kirjattu euromääräisinä.

IAS 21:n mukaisesti kurssierot nettosisoituksista ulkomaisiin yksiköihin kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Nettosisoitukset käsittävät myös konsernin ulkomaisille yksiköille myöntämiä pitkäaikaisia lainoja, joiden suorittamista ei ole suunniteltu ja jonka suorittaminen ei ole todennäköistä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. 1.10.2009 alkaen konsernin sisäiset lainasaamiset Venäjän yhtiöiltä on luokiteltu IAS 21:n mukaisiksi nettosisoituksiksi ulkomaisiin yksiköihin.

Tuloutusperiaatteet

Tuotot tavaroiden (ml. postimerkit) myynnistä kirjataan, kun tavara on toimitettu asiakkaalle ja tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Merkittävä osa Itella-konsernin tuotoista syntyy lyhytkestoisten palvelusuoritteiden tuottamisesta. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu sopimuksen mukaisesti.

Liikevaihtona esitetään tavaroiden ja palvelujen myynnistä saadut tuotot vähennettynä myyntiin liittyvillä välillisillä veroilla, myönnettyillä alennuksilla ja kurssieroilla.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset ovat pääosin valtiolta saatuja tuote- ja liiketoiminnan kehitysavustuksia sekä matalapalkkatukia ja ne kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot kuten vuokratuotot.

Työsuhde-etuudet

Eläkeveloitteet

Suurin osa konsernin eläkejärjestelyistä on maksupohjaisia. Maksupohjaisiin järjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jota veloitus koskee. Eläkemaksun suorituksen jälkeen konsernilla ei ole eläke-etuudesta johtuvia veloitteita.

Etuuspohjaiseen järjestelyyn liittyvä taseeseen kirjattu velka on veloitteen nykyarvo vähennettynä järjestelyyn liittyvien varojen käyvällä arvolla, jota oikaistaan kirjaamattomilla vakuutusmatemaattisilla voitoilla ja tappioilla sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Vakuutusmatemaattisiin voittoihin ja tappioihin sovelletaan IAS 19 -standardiin sisältyvää ns. putkimenetelmää, jossa vakuutusmatemaattisten laskelmien voitot ja tappiot tiettyjen rajojen ulkopuolella jaksotetaan keskimääräisille jäljellä oleville työvuosille. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan, mikäli ne ylittävät suuremman seuraavista: 10 % etuuspohjaisen järjestelyyn kuuluvien varojen käyvästä arvosta tai 10 % järjestelystä johtuvan veloitteen nykyarvosta.

Sekä maksupohjaisten että etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kulut kirjataan laajassa tuloslaskelmassa työsuhte-etuuksista aiheutuviin kuluihin.

Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut koostuvat vuokratuluista, vapaaehtoisista henkilöstökuluista, tilojen ja ajoneuvojen ylläpitokuluista sekä poltto- ja voiteluainekuluista sekä muista tuotannon kuluista. Lisäksi muissa kuluissa esitetään ulkopuolisille maksettavat myyntipalkkiot ja muut myynnin kulut sekä markkinointi-, edustus-, toimisto- ja IT-kulut.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla oikaistuina, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot, liiketoiminnan muut kulut sekä huomioidaan osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta. Kaikki muut kuin edellä mainitut erät esitetään liikevoiton alapuolella. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä, muuten ne kirjataan rahoituseriin.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. IAS 23 - standardin ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi hyödykkeen hankintamenoa. Lainojen hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot, jotka liittyvät selkeästi tiettyyn lainaan, sisällytetään lainan alkuperäiseen jaksotettuun hankintamenoon ja jaksotetaan korkokulukuksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Tuloverot

Konsernin laajassa tuloslaskelmassa verokuluna esitetään konserniyhtiöiden tilikauden tulosten ja paikallisten verosäännösten perusteella tilinpäätöshetkellä vallitsevan verokannan mukaan lasketut verot sekä mahdolliset aikaisempien tilikausien verojen oikaisut samoin kuin laskennallisten verojen muutokset.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä tiettyjä poikkeuksia, kuten konserniliiketoiminta, lukuun ottamatta. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten

käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä tai käytännössä raportointikauden päättymispäivään mennessä hyväksytyjä verokantoja. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenoista, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen yksilöitävissä olevista varoista ja veloista sekä ehdollisten velkojen käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana.

Liikearvoista ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkupe- räiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja tuotekehityskulut kirjataan pääsääntöisesti kuluksi. Ainoastaan merkittävistä uusista tai olennaisesti parannetuista tuotteista ja toiminnanohjausjärjestelmistä syntyneet kehittämismenot aktivoidaan, jos ne ovat kaupallisesti ja teknillisesti käyttökelpoisia ja konsernilla on riittävät voimavarat kehittämistyön loppuunsaattamiseen ja hyödykkeestä odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Pääosa konsernin kehittämismenoista ei täytä IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardin edellytyksiä.

Aktivoidut kehittämismenot poistetaan taloudellisena vaikutusaikana, kuitenkin enintään 5 vuodessa.

Muut aineettomat hyödykkeet

Hankittu aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintameno- noon. Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittu aineeton omaisuus, kuten asiakkaisiin, markkinointiin tai teknologiaan liittyvät aineettomat hyödykkeet, kirjataan käypään arvoon hankintahetkellä. Aineettomat oikeudet sisältävät pääasiassa ohjelmistolisenssejä sekä liiketoimintojen yhdistämisessä hankittuja asiakaskantoja, tavaramerkkejä ja vuokraoikeuksia. Konsernin muil-

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

la aineettomilla hyödykkeillä on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, jonka aikana ne poistetaan. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Ohjelmistolisenssit	3 - 5 vuotta
Asiakaskannat	5 - 10 vuotta
Tavaramerkit	5 vuotta
Vuokraoikeus	4 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettynä.

Aineellisista hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Tuotannolliset rakennukset	8 - 25 vuotta
Toimistorakennukset	25 - 40 vuotta
Kevyet rakennelmat	15 vuotta
Koneet ja kalusto	3 - 13 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3 - 10 vuotta

Mikäli aineellinen hyödyke koostuu useista osista, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, käsitellään kukin osa erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot, kuten uudistus- ja perusparannushankkeiden menot, aktivoidaan silloin, kun on todennäköistä, että taloudellisen hyödyn lisäksi koituu tulevaisuudessa konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenuon luotettavasti määritettävissä. Tavanomaiset korjaus-, huolto- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Taloudellisia vaikutusaikoja tarkastellaan tilinpäätöksissä ja tarvittaessa niitä oikaistaan vastaamaan muuttuneita olosuhteita.

Aineelliset hyödykkeet luokitellaan myytävänä oleviksi, kun niiden kirjantoarvo on kerrytettävissä ennemminkin myynnin avulla kuin jatkamalla käyttöä. Hyödykkeen luokittelu myytävänä olevaksi tehdään silloin, kun myynti on erittäin todennäköinen ja hyödyke on sillä hetkellä välittömästi myytävissä ja myyntikunnossa. Yrityksen johdon on sitouduttava hyödykkeen myyntiin, jonka voidaan odottaa tapahtuvan vuoden kuluessa ”myytävänä oleva” -luokittelusta. Myytävänä olevaksi luokitellusta hyödykkeestä ei tehdä poistoja.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöksi luokitellaan kiinteistöt, jotka pidetään vuokrattavana ulkopuoliseen käyttöön tai kiinteistön arvonnousun vuoksi. Sijoituskiinteistöt arvostetaan taseessa alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä poistoilla ja arvonalentumisilla. Sijoituskiinteistöjen rakennukset poistetaan tasapoistoina taloudellisen vaikutusajansa kuluessa, 30 - 40 vuodessa. Kiinteistöihin sisältyviä maa-alueita ei poisteta.

Vuokrasopimukset

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa vuokralle ottajalle siirtyy olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Vuokrasopimukset, joissa omistamiseen liittyvät riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina.

Konserni vuokralle ottajana

Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vuokravelvoitteet kirjataan taseeseen korollisiin velkoihin. Vuokratut hyödykkeet poistetaan niiden taloudellisenä vaikutusajana tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Rahoitusleasingmaksut kirjataan korkokuluiksi ja leasingvelan vähennykseksi.

Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingisopimuksina ja kirjataan taseeseen saamisena investoinnin nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimuksen rahoitustuotto määritellään siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa saman tuottoosentoin vuokra-ajan kuluessa.

Muilla kuin rahoitusleasingisopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin taseessa. Niistä tehdään poistot taloudellisenä vaikutusajana kuten vastaavista omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot kirjataan tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot sekä myynnistä ja jakelusta aiheutuvat menot.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon. Myöhempi arvostus riippuu rahoitusinstrumenttien ryhmittelystä. Konsernin rahoitusvarat ryhmitellään IAS 39 -standardin mukaisesti: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Ryhmittely tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne ryhmitellään alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tuloksen kautta. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittävältä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin sisältyvät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat. Sijoitukset joukkovelkakirjalainoihin ja rahamarkkinasijoitukset on arvostettu tilinpäätöspäivän käypään arvoon markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten eli tilinpäätöspäivän ostonoteerausten pohjalta. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat voitot ja tappiot sekä realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, kun ne aiheutuvat.

Eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin ryhmitellään sijoitukset, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä ja jotka aiotaan pitää määrättyyn eräpäivään asti. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää ja ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Konsernilla ei ole ollut eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia tilikausilla 2008 - 2011.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä niitä pidetä kaupankäyntitarkoituksessa. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää ja ne sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin. Myynti- ja muut saami-

set kirjataan hankintamenuon, joka vastaa niiden käypää arvoa ja ne kirjataan lyhytaikaisiin varoihin.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne arvostetaan tilinpäätöspäivän käypään arvoon. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään muihin laajan tuloksen eriin verovaikutus huomioon ottaen ja esitetään oman pääoman erittelyssä käyvän arvon rahastossa. Käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyy tilinpäätöshetkellä pääomarahastossijaituksia, jotka arvostetaan rahastonhoitajan ilmoittamaan tilinpäätöshetken tai viimeisimpään saatavilla olevaan markkina-arvoon.

Muista kuin johdannaisoppimuksista johtuvat rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Osto- ja muiden lyhytaikaisten velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen. Rahoitusvelkoja sisältyy sekä pitkäaikaisiin että lyhytaikaisiin velkoihin.

Johdannaisoppimukset ja suojauslaskenta

Johdannaisoppimukset merkitään kirjanpitoon alun perin johdannaisoppimuksen solmimis päivän käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan uudelleen käypään arvoon tilinpäätöspäivänä. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaisoppimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Niiden johdannaisoppimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvonmuutosten tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa. Konserni käsittelee johdannaisoppimukset joko taseeseen merkittyjen varojen tai velkojen kiinteäehtoisten sitoumusten suojausiksi (käyvän arvon suojaus) tai johdannaisoppimuksiksi, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä.

Konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen sekä konsernin riskien hallinnan tavoitteet ja strategian suojaustoimenpiteiden tekemiseen. Konserni dokumentoi ja arvioi suojausta aloitettaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätö-

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

töksen yhteydessä, suojaussuhteen tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon.

Käyvän arvon suojausiksi määritettyjen ehdot täyttävien johdannaisten käyvän arvon muutokset samoin kuin suojattavasta riskistä johtuvat suojattavan omaisuuserän tai velan käyvän arvon muutokset merkitään tuloslaskelmaan. Konsernissa on sovellettu käyvän arvon suojauslaskentaa kiinteäkorkoisen lainan korkoriskiltä suojautumiseen 1.1.2011 alkaen. Kiinteäkorkoista lainaa suojaavan johdannaissopimuksen käyvän arvon muutokset sekä suojatun kiinteäkorkoisen lainan korkoriskistä johtuvat käyvän arvon muutokset esitetään rahoituserissä.

Johdannaisten käyvät arvot määritetään samanlaisten johdannaisten markkina-arvojen tai yleisesti käytössä olevien arvostusmallien perusteella. Valuuttatermiinien käypä arvo on tilinpäätöspäivän markkinanoteeraus ja koronvaihtosopimusten käypä arvo on tulevien korkovirtojen nykyarvo.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, jotka on helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvonmuutosten riski on vähäinen. Konsernin rahavarioihin luokitelluilla rahamarkkinasijoituksilla on enintään kolmen kuukauden maturiteetti.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaukset kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Uudelleenjärjestelyistä kirjataan varaus, kun niitä koskeva yksityiskohtainen suunnitelma on hyväksytty ja julkaistu.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaat-

teiden soveltamisessa. Käytetyt arvot ja oletukset perustuvat tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät määritetään käyttöarvoon perustuvina laskelmina, joiden laatiminen edellyttää arvioiden ja oletusten käyttämistä muun muassa diskonttauskoron, markkinoiden pitkän aikavälin kasvun ja liiketoiminnan kannattavuuden osalta. Vuoden aikana arvioidaan myös, onko olemassa viitteitä jonkin omaisuuserän arvonalentumisesta.

Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä arvostetaan hankitun kohteen omaisuuserät käypään arvoon. Kokonaishankintamenon kohdistaminen kaikille hankituille varoille ja veloille, sekä aineettomiin hyödykkeisiin ja liikearvoon perustuu osaksi arvioon. Omaisuuserien poistoaikojen määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeiden taloudellisesta vaikutusajasta. Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä johdon arvioon perustuen kirjataan ehdollinen lisäkauppahinta osana kauppahintaa.

Aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvot perustuvat hankintamenoon ja siitä tehtyihin hyödykkeiden taloudellisten pitoaikojen mukaisiin poistoihin. Taloudelliset pitoajat ja niiden oikaiseminen tarvittaessa vastaamaan muutuneita olosuhteita perustuu arvioihin ja oletamuksiin.

Arvonalentumistaukukset

Omaisuuserille, joita poistetaan niiden taloudellisena pitoaikana, tehdään arvonalentumistesti, jos on viitteitä, että niiden tasearvo ylittää niiden kerrytettävissä olevan rahamäärän. Liikearvolle arvonalentumistesti tehdään kuitenkin vuosittain ja testaukseen vaikuttavia tekijöitä seurataan tilikauden aikana. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU) eli sille alimmalle yksikkötasolle, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista. Rahavirtaa tuottavat yksiköt on lueteltu konsernitilinpäätöksen 2011 liitteessä 13.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettyinä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdis-

tetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti.

Aiemmin kuluksi kirjatut aineellisen omaisuuden arvonalentumistappiot peruutetaan vain, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerryttävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei peruta enempää kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta tehtyä arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien soveltaminen

Sellaisia uusia tai uudistettuja IFRS-standardeja ei ole EU:ssa hyväksytty sovellettavaksi, jotka vaikuttaisivat konsernin tilikauden 2012 taloudelliseen raportointiin. Tätä myöhemminä tilikausina konsernissa tullaan soveltamaan mm. seuraavia uusia tai uudistettuja standardeja niiden voimassaolosta lähtien:

IFRS 7 (muutos)
IFRS 9
IFRS 10
IFRS 11
IFRS 12
IFRS 13
IAS 1 (muutos)
IAS 12 (muutos)
IAS 19
IAS 27
IAS 28

1. Toimintasegmentit

Itella-konsernin toimintasegmentit muodostuvat kolmesta raportoitavasta liiketoimintasegmentistä: Itella Viestinvälitys, Itella Informaatio ja Itella Logistiikka. Itella-konsernin raportoitavat segmentit perustuvat niiden tuottamiin erilaisiin palveluihin ja tuotteisiin, mistä syystä niitä johdetaan erillisinä yksiköinä.

Segmentteihin kuulumaton Muu toiminta ja kohdistamattomat -ryhmä sisältää liiketoimintaryhmiä tukevat konsernin keskitetty toiminnot ja sijoituskiinteistöt. Kohdistamattomat erät sisältävät rahavarat, veroerät sekä konsernin yhteisiä eriä.

Johdon sisäisessä raportoinnissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu segmenttien liiketulokseen ja sidotun pääoman tuottoon. Segmenteille kohdistetaan pitkä- ja lyhytaikaiset operatiiviset varat ja operatiiviset velat sisältäen korottomat velat ja varaukset. Operatiiviset erät ovat sellaisia eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Investoinnit koostuvat pitkäaikaisten aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä.

Johdon sisäisessä raportoinnissa käytetyt arvostus- ja jaksotusperiaatteet ovat IFRS-säännösten mukaiset. Segmenttien välinen myynti on markkinahintaista.

1.1.2011 toteutettu emoyhtiön juridinen rakennejärjestely on muuttanut aiemmin sisäisenä kulujen kohdistuksena liiketoiminnosta toiseen kohdistetun liiketapahtuman konserniyhtiön toiselle konserniyhtiölle veloittavaksi liikevaihdoksi. Muutoksen johdosta konsernin sisäinen liikevaihto ja sen eliminointi kasvavat. Esimerkkejä muutoksesta ovat konsernin sisäinen rahti- ja tietotekniikka -palvelut. Edellä kerrotun lisäksi johdon raportoinnissa 1.1.2011 Itella Viestinvälitykseen siirtyivät Net-Posti eli Itellan kuluttajille tarjoama sähköinen postilaatikko ja -arkistopalvelu sekä Kouvolan maksupalvelukeskus. Vertailutiedot on korjattu vastaavasti.

Itella Viestinvälitys:

Itella Viestinvälitys huolehtii kuluttajien päivittäisestä postipalvelusta hoitamalla kirjeiden, mainosten, pakettien ja lehtien jakelupalvelut sekä ylläpitämällä maankattavaa Postin palvelupisteverkoston. Kasvualueena ovat monikanavaiset palvelut; tavarantoimittajien välittäminen sekä digitaalisen tiedon välittäminen yhdistettynä rahan välittämiseen. Toiminta keskittyy Suomeen.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Itella Informaatio:

Itella Informaatio on johtava talousprosessien osaaja ja talouden transaktioiden automatisoija Euroopassa. Se tarjoaa yrityksille ja yhteisöille ratkaisuja ostolaskujen käsittelyyn, myyntilaskujen lähettämiseen, taloushallinnon ulkoistukseen sekä kassavirtojen automatisointiin. Itella Informaatiolla on toimintaa 10 maassa.

Itella Logistiikka:

Itella Logistiikka tarjoaa palvelulogistiikan ratkaisuja huolehtimalla asiakasyritysten rahti-, kuljetus- ja varastointitarpeista. Palvelut kattavat koko toimitusketjun, tehtaalta myymälän hyllyyn asti. Liiketoimintaryhmä toimii Pohjois-Euroopassa ja Venäjällä sekä partnerien kautta globaalisti.

miljoonaa euroa	Itella Viestinvälitys	Itella Informaatio	Itella Logistiikka	Segmentit yhteensä	Muu toiminta ja kohdistamattomat	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
2011							
Myynti konsernin ulkopuolelle	1 107,5	261,6	530,8	1 899,9	0,3		1 900,1
Segmenttien välinen myynti	44,2	12,1	200,8	257,2	55,5	-312,7	0,0
Liikevaihto	1 151,7	273,7	731,6	2 157,0	55,8	-312,7	1 900,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		0,0	0,1	0,1			0,1
Liiketulos	31,4	-4,1	-15,7	11,6	-17,5		-5,9
Rahoitustuotot ja -kulut					-10,6		-10,6
Tilikauden voitto / tappio ennen veroja							-16,4
Osuudet osakkuusyrityksissä		0,5	0,3	0,8			0,8
Varat	479,4	188,5	598,3	1 266,2	225,2	-38,5	1 452,9
Myytavissä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	12,4			12,4			12,4
Velat	276,1	49,6	107,5	433,3	405,0	-38,4	799,9
Velat myytävissä olevista pitkäaikaisista omaisuuseristä	0,5			0,5			0,5
Investoinnit	33,3	30,0	31,0	94,3	8,6		102,9
Poistot	32,8	10,6	37,7	81,1	7,6		88,7
Arvon alentumiset	1,9	0,5	15,9	18,3			18,3
Henkilöstö kauden lopussa	17 883	7 088	2 259	27 230	355		27 585

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

miljoonaa euroa	Itella Viestinvälitys	Itella Informaatio	Itella Logistiikka	Segmentit yhteensä	Muu toiminta ja kohdistamattomat	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
2010							
Myynti konsernin ulkopuolelle	1 100,2	248,5	492,7	1 841,3	0,3		1 841,6
Segmenttien välinen myynti	41,6	11,2	184,6	237,4	54,7	-292,2	0,0
Liikevaihto	1 141,8	259,7	677,3	2 078,8	55,0	-292,2	1 841,6
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		0,1	0,0	0,1			0,1
Liikevoitto	47,5	12,8	-10,7	49,6	-17,2		32,4
Rahoitustuotot ja -kulut					-7,1		-7,1
Tilikauden voitto / tappio ennen veroja							25,3
Osuudet osakkuusyrityksissä		0,4	0,2	0,7			0,7
Varat	449,2	166,1	620,8	1 236,1	169,1	-8,1	1 397,1
Myytavissä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	14,9			14,9			14,9
Velat	254,8	40,0	101,2	395,9	319,7	-8,2	707,4
Velat myytävissä olevista pitkäaikaisista omaisuuseristä	0,6			0,6			0,6
Investoinnit	51,8	12,5	11,4	75,7	4,7		80,5
Poistot	27,4	9,2	40,3	77,0	8,4		85,4
Arvon alentumiset liikearvosta ja rakennuksista	5,7			5,7			5,7
Henkilöstö kauden lopussa	19 007	1 879	7 660	28 546	476		29 022

Maantieteelliset alueet:

Itella-konserni toimii neljällä maantieteellisellä alueella: Suomi, Skandinavia, Baltia ja Venäjä sekä muut maat. Maantieteellisten alueiden liikevaihto määritellään konsernin ulkoisen asiakkaan sijaintimaan mukaan. Varat esitetään niiden sijaintimaan mukaan ja ne sisältävät pitkäaikaiset varat pois lukien konserniliikearvon, laskennalliset verosaamiset ja rahoitusinstrumentit. Yksittäisenä maana vain Suomi muodostaa olennaisen osan konsernin liikevaihdosta. Itellan asiakaskunta koostuu laajasta määrästä asiakkaita useilla markkina-alueilla eikä yhdenkään asiakkaan liikevaihto edusta merkittävää osaa Itellan liikevaihdosta.

miljoonaa euroa	Suomi	Skandinavia	Baltia ja Venäjä	Muut maat	Yhteensä
2011					
Liikevaihto	1 275,3	276,7	221,0	127,2	1 900,1
Pitkäaikaiset varat	454,9	41,8	260,2	7,8	764,7
2010					
Liikevaihto	1 255,8	262,2	202,0	121,6	1 841,6
Pitkäaikaiset varat	444,0	46,2	277,7	10,0	777,9

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2. Hankitut ja myydyt liiketoiminnot

Hankitut liiketoiminnot 2011

Itella Informaatio -liiketoimintaryhmään ostettiin 1.4.2011 saksalaisen NewSource GmbH:n koko osakekanta. Yhtiö on merkittävä sähköisen taloushallinnon ulkoistuskumppani Saksassa. Sopimuksen mukaan yhtiön 60 työntekijää jatkavat Itellan palveluksessa. Lisäksi Itella Informaatio -liiketoimintaryhmään hankittiin 1.7.2011 OpusCapita Group Oy:n koko osakekanta. Yrityskaupan myötä Itella laajentaa palvelutarjontaa kattamaan myös rahavirtojen automatisoinnin, joka tukee Itellan kilpailukykyä innovatiivisena ja lisäarvoa tuottavana taloushallinnon ulkoistuskumppanina. Kaupan myötä yhtiön 134 työntekijää siirtyivät Itellan palvelukseen. Tiedot hankituista liiketoiminnoista on esitetty yhdisteltyinä, koska kumpikaan ei ole yksitellen tarkasteltuna olennainen. Käteisenä maksettu kauppahinta oli 25,4 miljoonaa euroa ja 0,4 miljoonan euron lisäkauppahinta tulee maksettavaksi vuosina 2012 ja 2013. Liiketoimintojen yhdistymisestä syntynyt liikearvo muodostuu synergiaeduista yhteisten myyntikanavien ja tuotehallinnan alueella sekä henkilöstöstä.

Hankittujen liiketoimintojen liikevaihto oli 10,8 miljoonaa euroa ja tulos 0,5 miljoonaa euroa konsernissaoloaikana. Itella-konsernin liikevaihto olisi ollut 1909,8 miljoonaa euroa ja tulos -30,7 miljoonaa euroa, mikäli yhtiöt olisi yhdistelty konserniin vuoden alusta lähtien.

Itellan vuonna 2008 hankkiman Venäläisen logistiikkakonsernin NLC:n lisäkauppahinta tulee maksettavaksi vuoden 2012 ensimmäisen vuosineljänneksen lopulla. Sopimuksen mukaan lopullinen suoritus määritetään 2011 tulokseen perustuen. Taseen lisäkauppahintavelka on 7,4 miljoonaa euroa.

Itellan vuonna 2010 hankkima Outsourcing Solutions Sp. Z o.o:n lisäkauppahinta arvostettiin sopimukseen perustuen käypään arvoon ja kirjattiin 0,4 miljoonan euron tuotto tilinpäätöksessä 2011.

Hankitun nettovarallisuuden erittely

miljoonaa euroa	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä	Käyvän arvon kohdistus	Käypä arvo yhteensä
Vaikutus varoihin			
Aineettomat hyödykkeet	5,7	9,3	14,9
Aineelliset hyödykkeet	0,3	-	0,3
Saamiset	3,2	-	3,2
Rahavarat	1,9	-	1,9
Vaikutus varoihin	11,1	9,3	20,3
Vaikutus velkoihin			
Laskennallinen verovelka	-	3,7	3,7
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2,5	-	2,5
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	0,4	-	0,4
Ostovelat ja muut velat	6,0	-	6,0
Vaikutus velkoihin	8,9	3,7	12,6
Hankittu nettovarallisuus	2,2	5,5	7,7

Hankintamenon muodostuminen

miljoonaa euroa	
Rahana maksettu kauppahinta	25,4
Ehdollinen maksamaton vastike	0,4
Kokonaishankintameno	25,8
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	7,7
Liikearvo	18,1

Hankinnan vaikutus rahavirtalaskelmaan

miljoonaa euroa	
Rahana maksettu kauppahinta	-25,4
Hankitut rahavarat	1,9
Rahavirta	-23,5

Myydyt liiketoiminnot

Itella myi Informaatio-liiketoimintaryhmään kuuluneen tanskalaisen Itella Information A/S:n koko osakekannan 30.12.2011. Itella Logistiikka -liiketoimintaryhmään kuuluva NLC-alakonserni myi koko osakekannan 22.11.2011 omistamistaan yhtiöistä OOO Complex Logistics Service ja OOO Logistics Service Center. Itella Viestinvälitys -liiketoimintaryhmästä siirtyi 1.11.2011 alkaen liikkeenluovutuksena tulostus- ja postituspalve-

lut Mailhouse Oy:lle ja TP-Avuksenne Oy:lle. Kiinteistöjen hallintaan keskittynyt Itella Real Estate Oy myi KOY Laitilan Postikulman koko osakekannan 30.8.2011 ja KOY Kulmakeskuksen koko osakekannan 30.9.2011. Itella Informaatio Oy myi 5.10.2011 koko Kiinteistöosakeyhtiö Tampereen Kuoppämäentie 3 a:n osakekannan. Myyneillä ei ollut olennaista vaikutusta Itella-konsernin lukuihin.

Hankitut liiketoiminnot 2010

Itella osti Puolassa 5.11.2010 Outsourcing Solutions Sp. z o.o:n koko osakekannan osaksi Itella Informaatiota. Yrityshankinta tukee Itella Informaation strategiaa kehittyä Euroopan johtavaksi taloushallinnon transaktioprosessien tarjoajaksi. Sopimuksen mukaisesti Itellaan siirtyi 50 henkilöä. Itella lunasti 30.8.2010 määräysvallattoman osuuden (49 %) Itella Information AS:sta Norjan Postilta ja osti 30.6.2010 Virossa SmartPOST OÜ:n pakettiautomaattien liiketoiminnan osaksi Itella Viestinvälitystä. Hankinnoista maksettiin yhteensä 6,7 miljoonaa euroa. Lisäksi kirjattiin ehdollisena vastikkeena 2,3 miljoonaa euroa. Liiketoimintojen yhdistely on tehty alustavana Outsourcing Solutions Sp. z o.o. osalta, koska hankinnan kohteen nettovarojen käypien arvojen määrittäminen on vielä kesken. Hankinnoilla ei ollut merkittävää vaikutusta Itella-konsernin lukuihin.

Myydyt liiketoiminnot 2010

Tilikaudella myytiin kaksi yritystä Ruotsissa; Capella AB ja Itella Production AB. Yhtiöiden myynnillä ei ollut olennaista vaikutusta Itella-konsernin tulokseen.

3. Liikevaihto

miljoonaa euroa	2011	2010
Palvelumyynti	1 874,1	1 821,2
Tavaroiden myynti	20,4	20,2
Lisenssien myynti	5,6	0,1
Liikevaihto yhteensä	1 900,1	1 841,6

Palvelumyynti on kuvattu tarkemmin segmentteittäin liitteessä 1 Toimintasegmentit.

Tavaroiden myynti koostuu lähinnä posteissa tapahtuvasta lahja-, pakkaus- ja konttoritarvikkeiden myynnistä.

4. Liiketoiminnan muut tuotot

miljoonaa euroa	2011	2010
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	2,6	1,3
Vuokratuotot	11,6	9,7
Sijoituskiinteistöistä saatavat vuokratuotot	0,9	0,9
Julkiset avustukset	0,1	0,3
Muut tuotot	10,4	2,3
Yhteensä	25,6	14,5

Käyttöomaisuuden myyntivoitot koostuvat tytä-, asunto- ja kiinteistöosakkeiden sekä rakennusten ja maa-alueiden myynneistä. Muiden tuottojen suurin erä on liiketoimintojen yhdistelystä johtuva hankintahetken jälkeinen muutos hankintahinnassa 8,1 miljoonaa euroa.

Vuokratuotot koostuvat lähinnä omistettujen rakennusten ja osakehuoneistojen vuokrasta ulkopuolisille.

5. Materiaalit ja palvelut

miljoonaa euroa	2011	2010
Ostot tilikauden aikana	49,1	48,8
Varastojen muutos	0,7	0,2
Ulkopuoliset palvelut	499,4	455,8
Yhteensä	549,2	504,9

Suurimmat erät ulkopuolisista palveluista koostuvat suoritetuotannon palveluista kuten alihankintana ostetuista huolinta-, rahti- ja kuljetuspalveluista.

6. Kertaluonteiset erät

miljoonaa euroa	2011	2010
Henkilöstön uudelleenjärjestelykulut	27,0	17,3
Liikearvon arvonalentumiset	16,6	-
Muut	-7,2	-
Yhteensä	36,4	17,3

Poikkeukselliset, tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat tapahtumat käsitellään kertaluonteisina erinä ja ne on kohdistettu segmenteille. Konsernissa kertaluonteisiksi eriksi luokitellaan uudelleenjärjestelykulut, liikearvon ja liiketoimintojen yhdistelyssä tehdyt hankintamenon kohdistuksen arvonalennukset ja merkittävät osakkeiden, kiinteistöjen ja liiketoimintojen myynneistä syntyneet myyntivoitot tai -tappiot sekä

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

liiketoimintojen yhdistelystä johtuvat tuloslaskelmaan kirjattavat hankintahetken jälkeiset muutokset hankintahinnassa.

Henkilöstön uudelleenjärjestelykulut sisältyvät tuloslaskelman työsuhte-etuuksista aiheutuviin kuluihin. Liikearvon arvonalentumiseen johtaneesta testauksesta on kerrottu liitteessä 13 ja tulos sisältyy tuloslaskelman erään "arvonalentuminen". Muihin kertaluonteisiin eriin sisältyy esimerkiksi liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjattu lisäkauppahintavelan käyvän arvon arvostus.

7. Työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut

miljoonaa euroa	2011	2010
Palkat	731,8	706,3
Eläkekulut (maksupohjaiset järjestelyt)	107,4	106,3
Eläkekulut (etuuspohjaiset järjestelyt)	0,9	0,2
Muut henkilösivukulut	70,6	65,0
Yhteensä	910,7	877,9

Työsuhte-etuudet

Etuusohjainten eläkekulujen tarkempi erittely on esitetty liitteessä 29.

Vuonna 2011 työsuhte-etuuksiin sisältyy 27,0 miljoonaa euroa (17,3 miljoonaa euroa vuonna 2010) henkilöstön uudelleenjärjestelykuluja. Muutosohjelman vaikutuksista on kerrottu tarkemmin hallituksen toimintakertomuksessa kappaleessa "Muutosohjelma" sekä kunkin liiketoimintaryhmän tuloskatsauksessa.

Henkilöstön kannustinjärjestelmä:

Konsernin koko henkilöstö on voittopalkkiojärjestelmän piirissä. Suomalaisen työntekijöiden osalta voittopalkkio siirretään vuosittain henkilöstörahastoon, jonka tavoitteena on sitouttaa henkilöstöä pitkän aikajänneen tavoitteisiin sekä vahvistaa kiinnostusta konsernin taloudelliseen menestymiseen. Voittopalkkio määräytyy Itellan taloudellisesta tuloksesta. Voittopalkkiota ei ole jaettu tilikausien 2011 eikä 2010 perusteella.

Konsernin asiantuntijat ja esimiehet ovat tulospalkkiojärjestelmän piirissä. Henkilön tulospalkkio on konsernin, yksikön ja oman ryhmän taloudellisiin mittareihin sekä joko henkilö- tai ryhmäkohtaisiin toiminnallisiin mittareihin perustuva. Palkkion määräytymisessä käytettävät mittareiden raja-arvot vahvistetaan vuosittain.

8. Tutkimus- ja kehittämismenot

miljoonaa euroa	2011	2010
Kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot	13,8	8,2
Poistot kehittämismenoista	0,1	1,3
Yhteensä	14,0	9,5

9. Poistot ja arvonalentumiset

miljoonaa euroa	2011	2010
Poistot aineettomista hyödykkeistä		
Kehittämismenot	0,1	1,3
Aineettomat oikeudet	18,8	18,7
Yhteensä	18,9	20,0
Arvonalentumiset aineettomista hyödykkeistä		
Arvonalentumiset liikearvosta	16,6	-
Arvonalentumiset aineettomista oikeuksista	0,5	-
Poistot aineellisista hyödykkeistä		
Rakennukset ja rakennelmat	22,9	22,5
Sijoituskiinteistöt	0,3	0,3
Koneet ja kalusto	38,4	35,1
Rahoitusleasingisopimuksella vuokratut hyödykkeet	7,2	7,0
Muut aineelliset hyödykkeet	0,9	0,7
Yhteensä	69,8	65,5
Arvonalentumiset aineellisista hyödykkeistä		
Arvonalentuminen rakennuksista	0,7	5,7
Arvonalentuminen koneista ja kalustosta	0,5	-
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	107,0	85,5

Liikearvoista ei kirjata säännömukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta ja aina kun on viitteitä arvonalentumisesta. Tilikauden 2011 kolmannen kvartaalin aikana suoritettujen testauksien perusteella päädyttiin kirjaamaan 15,4 miljoonan euron arvonalentuminen Itella Logistiikan Freight and Forwarding -liiketoimintayksikössä aiempaa arviota heikomman kannattavuuden kehityksen ja nousseen tuottovaatimuksen seurauksena. Lisäksi Itella Viestinvälitys -liiketoiminnan tulosta rasitti toiminnan uudelleenjärjestelystä johtuva 1,2 miljoonan euron liikearvon arvonalennus. Liikearvon testauksesta on annettu lisätietoa liitetiedossa 13.

10. Liiketoiminnan muut kulut

miljoonaa euroa	2011	2010
Vuokratkulut	82,3	78,6
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	17,8	18,0
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	2,6	0,9
Muut kulut	262,1	252,3
Yhteensä	364,7	349,8

Muut kulut koostuvat mm. tietotekniikkaan, kiinteistöjen ylläpitoon, hallinnointiin sekä matkustamiseen liittyvistä kustannuksista.

Tilintarkastuspalkkiot

miljoonaa euroa	2011	2010
Tilintarkastus	0,8	0,8
Veroneuvonta	0,0	0,1
Muut palvelut	0,1	0,4
Yhteensä	0,9	1,3

11. Rahoitustuotot ja -kulut

miljoonaa euroa	2011	2010
Rahoitustuotot		
Korkotuotot		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	5,8	5,8
Lainat ja muut saamiset	1,6	1,0
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,0	0,3
Myyntivoitot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	0,0	0,1
Valuuttakurssivoitot		
Korolliset saamiset ja lainat	3,4	8,7
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskennassa	8,0	6,1
Realisoitumattomat voitot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista		
Sijoitukset	0,0	0,6
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskennassa	3,3	-
Korkojohdannaiset, suojauslaskennassa	2,9	-
Korkojohdannaiset, ei suojauslaskennassa	-	1,9
Yhteensä	25,1	24,4

miljoonaa euroa	2011	2010
Rahoituskulut		
Korkokulut		
Jaksotettuun hankintamenuon arvostetut rahoitusvelat	12,6	11,7
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	3,7	2,6
Muut rahoituskulut jaksotettuun hankintamenuon arvostetuista rahoitusveloista	1,7	1,4
Myyntitappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	0,0	0,1
Valuuttakurssitappiot		
Korolliset saamiset ja lainat	6,2	5,4
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskennassa	8,6	8,8
Realisoitumattomat tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista		
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskennassa	-	1,3
Käyvän arvon muutos suojatusta lainasta	2,9	-
Yhteensä	35,7	31,4

12. Tuloverot

miljoonaa euroa	2011	2010
Tilikauden verot	12,2	18,3
Edellisten tilikausien verot	0,1	0,2
Laskennalliset verot	1,9	-2,5
Yhteensä	14,2	16,0
Verokulun täsmäytys kotimaan verokantaan (26 %)		
Kirjanpidon voitto/tappio ennen veroja ja osakkuusyritysten tulosta	-16,4	25,2
Verot emoyhtiön verokannalla laskettuna	-4,3	6,6
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutus	0,3	1,5
Vähennyskeltottomien arvonalentumisten vaikutus	4,0	0,0
Vähennyskeltottomat menot ja muut erot	3,0	3,2
Verovapaat tulot	-3,1	-2,1
Edellisten tilikausien verot	0,1	0,2
Verokantojen muutosten vaikutus laskennallisiin veroihin	-0,1	0,0
Tilikauden tappioista kirjaamaton vero	14,3	9,8
Edellisinä vuosina muodostettujen laskennallisten verosaamisten muutokset		-3,2
Tuloverot tuloslaskelmassa	14,2	16,0
Efekttiivinen verokanta	-	63,3 %

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

13. Aineettomat hyödykkeet

miljoonaa euroa	Liikearvo	Kehittämismenot	Aineettomat oikeudet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
2011					
Hankintameno 1.1.	208,7	24,8	201,9	2,9	438,3
Muuntoerot	2,3	0,0	-0,8	-	1,5
Yrityshankinnat	18,1	-	15,8	-	33,9
Yritysmyyntit	-0,6	-	-0,8	-	-1,5
Lisäykset	-	-	8,8	-	8,8
Vähennykset	-	-	-8,7	-	-8,7
Siirrot erien välillä	-	-	0,1	-	0,1
Hankintameno 31.12.	228,5	24,8	216,3	2,9	472,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-37,8	-24,7	-131,4	-	-193,8
Muuntoerot	-2,4	-	0,3	-	-2,1
Yritysmyyntit	-	-	0,4	-	0,4
Tilikauden poisto	-	-0,1	-18,8	-	-18,9
Arvonalentumiset	-16,6	-	-0,5	-	-17,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	8,3	-	8,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-56,8	-24,8	-141,7	-	-223,3
Kirjanpitoarvo 1.1.	170,9	0,1	70,5	2,9	244,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	171,7	0,0	74,6	2,9	249,2
2010					
Hankintameno 1.1.	203,9	24,8	194,4	1,1	424,1
Muuntoerot	2,1	-	3,2	-	5,3
Yrityshankinnat	2,7	-	1,1	-	3,8
Lisäykset	-	-	8,3	2,4	10,7
Vähennykset	-	-	-5,1	-0,6	-5,7
Hankintameno 31.12.	208,7	24,8	201,9	2,9	438,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-38,7	-23,8	-116,4	-	-178,9
Muuntoerot	0,9	0,0	-0,7	-	0,3
Tilikauden poisto	-	-0,9	-19,1	-	-20,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	4,8	-	4,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-37,8	-24,7	-131,4	-	-193,8
Kirjanpitoarvo 1.1.	165,2	1,0	78,0	1,1	245,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	170,9	0,1	70,5	2,9	244,4

Liikearvon kohdistaminen

Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU), jotka määrittelyn mukaan ovat Itellassa joko raportoitava segmentti tai sitä alhaisempi itsenäinen rahavirtaa tuottava sisäisessä raportoinnissa seurattava yksikkö. Liikearvo oli kohdistettu vuonna 2011 tehdyn alaskirjauksen jälkeen seuraavasti:

miljoonaa euroa	2011	2010
Itella Viestinvälitys	8,6	9,1
Itella Informaatio	100,8	84,3
Itella Logistiikka: Freight and Forwarding -liiketoimintayksikkö	47,0	62,2
Itella Logistiikka: Contract Logistics -liiketoimintayksikkö Suomessa	15,3	15,3
Yhteensä	171,7	170,9

Liikearvon arvonalentumistestauksen tulos 2011

Vuoden 2011 kolmannen neljänneksen aikana konsernissa suoritettiin arvonalentumistestaus jokaiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle, johon liittyi liikearvoa. Itella-konsernilla ei ole muita aineettomia hyödykkeitä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton. Testauksen tuloksena kirjattiin 15,4 miljoonan euron (ei arvonalentumista vuonna 2010) arvonalentumistappio Itella Logistiikan Freight and Forwarding -liiketoimintayksikössä aiempaa arviota heikomman kannattavuuden kehityksen ja nousseen tuottovaatimuksen seurauksena. Lisäksi Itella Viestinvälitys -liiketoiminnan tulosta rasitti toiminnan uudelleenjärjestelystä johtuva 1,2 miljoonan euron liikearvon arvonalennus.

Arvonalentumistestauksen tulokset ja testauksessa käytetyt parametrit

	Käyttöarvo ylittää kirjanpitoarvon, %	Liikevoittomarginaali keskimäärin 5v, %	Terminaaliavuoden kasvu, %	Diskonttokorko, %	Terminaaliavuoden liikevoittomarginaali, %
Itella Viestinvälitys	344 (312)	4,2 (5,5)	0,0 (0,0)	7,3 (7,0)	5,4 (5,4)
Itella Informaatio	149 (179)	5,3 (7,7)	3,0 (3,0)	8,1 (7,5)	6,5 (6,8)
Itella Logistiikka: Freight and Forwarding -liiketoimintayksikkö	ei ylitä (22)	1,4 (1,7)	2,0 (2,0)	8,4 (7,3)	1,6 (2,7)
Itella Logistiikka: Contract Logistics -liiketoimintayksikkö Suomessa	9 (14)	11,3 (7,4)	2,0 (2,0)	8,4 (6,9)	11,1 (7,3)

Itella Viestinvälitys- ja Itella Informaatio -liiketoimintaryhmien osalta ei katsottu tarpeelliseksi tehdä herkkyyksianalyysia.

Arvonalentumistestaus ja herkkyyksianalyysi

Arvonalentumistestauksessa rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen. Käyttöarvo on laskettu ennustettujen diskontattujen rahavirtojen perusteella. Ennusteet laaditaan viiden vuoden ajanjaksolle ja ne pohjautuvat johdon hyväksymiin nykyisen liiketoimintarakenteen mukaisiin strategisiin suunnitelmiin ja niissä käytettyihin oletuksiin liiketoimintaympäristön kehityksestä. Tärkeimpiä viiden vuoden kassavirtaennusteisiin vaikuttavia tekijöitä ovat arviot markkinoiden pitkän aikavälin kasvusta, markkina-asemista sekä kannattavuustasosta. Laskelmissa investoinnit ovat tavanomaisia korvausinvestointeja. Valuuttakursseina käytetään testausajankohdan eurokursseja.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden viiden vuoden jälkeinen ikuisuusarvo perustuu maltilliseen +0 % - +3,0 %:n kasvuun (0 % - +3,0 % vuonna 2010), jota arvioitaessa on otettu huomioon yksikön ominaispiirteet.

Diskonttauskorkona on käytetty segmentteittäin ja maittain määritettyä pääoman tuottovaatimusta (WACC) ennen veroja. Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuotto prosentti, markkinariskipremio, toimialakohtainen betakerroin, tavoitepääomarakenne, vieraan pääoman kustannus sekä maariskit. Riskittömän diskonttauskoron perusta on johdettu valtion obligaatiokorosta. Maissa, joissa ei ole luotettavaa aikasarjaa valtion obligaatiokorosta, käytettiin riskittömänä korkona Euroopan Keskuspankin tarjoamaa informaatiota. Diskonttauskorot nousivat edellisvuoteen verrattuna kaikissa Itellan toimintamaissa markkinakorkojen yleisen nousun seurauksena.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Itella Logistiikan Contract Logistics -liiketoimintayksiköille suoritettiin herkkyyksanalyysi tutkimalla, millä keskeisten parametrien arvoilla kirjanpitoarvo olisi yhtä suuri kuin kerrytettävissä oleva kassavirta (käyttöarvo). Suoritetuissa analyyseissa parametreina olivat liikevoittomarginaali, diskonttokorko, terminaali-
vuoden kasvu ja terminaali-
vuoden liikevoittomarginaali. Analyysi suoritettiin muuttamalla yksittäisen parametrin arvoa muiden ollessa ennallaan. Alla olevassa taulukossa on esitetty ne parametrien raja-arvot, joilla kirjanpitoarvo ja käyttöarvo ovat yhtä suuret. Suluissa esitetään edellisvuoden vastaava raja-arvo.

	Liikevoittomarginaali keskimäärin 5v, %	Terminaali- vuoden kasvu, %	Diskonttokorko, %	Terminaali- vuoden liikevoittomarginaali, %
Itella Logistiikka: Contract Logistics -liiketoimintayksikkö Suomessa	10,7 (3,6)	1,4 (-1,7)	8,9 (9,5)	10,2 (4,1)

Contract Logistics -liiketoimintayksikön kerrytettävissä oleva kassavirta (käyttöarvo) on herkkyyksanalyysin perusteella lähellä pistettä, jossa sen määrä ei enää ylittäisi kirjanpitoarvoa. Johto arvioi säännöllisesti, onko olemassa viitteitä, joiden perusteella tulisi suorittaa arvonalentumistestaus vuotuista testausajankohtaa aiemmin.

14. Sijoituskiinteistöt

miljoonaa euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	7,7	7,7
Hankintameno 31.12.	7,7	7,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-3,6	-3,3
Tilikauden poisto	-0,3	-0,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-3,8	-3,6
Kirjanpitoarvo 1.1.	4,4	4,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,9	4,1

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot olivat 31.12.2011 5,2 miljoonaa euroa (5,2 miljoonaa euroa vuonna 2010). Käyvät arvot on määritelty pääsääntöisesti perustuen ulkopuoliseen kiinteistövälittäjän arvioon. Mikäli ulkopuolista arviota ei ole ollut saatavissa, on arvostus tehty diskontatun kassavirran menetelmällä. Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot olivat 0,9 miljoonaa euroa vuonna 2011 (0,9 miljoonaa euroa vuonna 2010) ja hoitokulut 0,2 miljoonaa euroa vuonna 2011 (0,2 miljoonaa euroa vuonna 2010). Sijoituskiinteistöihin kuuluvan Kiinteistö Oy Kirjekyyhkyn maa-alueen enimmäishinnan määrittää viranomainen. Kirjanpitoarvo ei ylitä enimmäishintaa.

15. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

miljoonaa euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
2011						
Hankintameno 1.1.	82,0	604,2	427,3	10,7	24,09	1 148,2
Muuntoerot	-0,1	-3,9	-1,6	0,0	-0,4	-6,1
Yritysmyyntit	-	-1,6	-2,6	-	-	-4,3
Lisäykset	-	11,9	51,7	0,0	38,3	102,0
Vähennykset	-0,5	-9,4	-53,2	-0,2	-38,3	-101,7
Siirrot erien välillä	-	-	1,5	-1,5	-	0,0
Hankintameno 31.12.	81,4	601,1	423,0	9,0	23,8	1 138,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-199,1	-258,8	-5,75	-	-463,7
Muuntoerot	-	0,6	0,7	0,0	-	1,2
Yritysmyyntit	-	-	1,4	-	-	1,4
Tilikauden poisto	-	-22,9	-45,6	-0,9	-	-69,5
Arvonalentuminen	-	-0,7	-0,5	0,0	-	-1,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	5,8	51,6	0,1	-	57,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-216,4	-251,3	-6,6	-	-474,2
Kirjanpitoarvo 1.1.	82,0	405,0	168,5	4,9	24,1	684,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	81,4	384,7	171,8	2,4	23,8	664,1

Logistiikka Venäjä -liiketoiminnan kuluva käyttöomaisuus on testattu IAS 36 -standardin mukaisesti eikä sen perusteella ilmennyt tarvetta arvonalentumisen kirjaamiseen. Itella Viestinvälitys- ja Itella Informaatio -liiketoimintaryhmien sekä Itella Logistiikan Contract logistics- ja Freight and forwarding -yksikköjen kuluva käyttöomaisuus on testattu osana liikearvon testausta (kts liite 13).

miljoonaa euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
2010						
Hankintameno 1.1.	81,8	576,0	385,9	9,9	66,1	1 119,7
Muuntoerot	1,3	10,9	4,8	0,4	0,7	18,2
Lisäykset	0,3	31,3	80,8	1,1	52,7	166,2
Vähennykset	-0,4	-1,5	-43,7	-0,4	-95,4	-141,4
Siirrot erien välillä	-1,0	-12,6	-0,5	-0,4	0,0	-14,5
Hankintameno 31.12.	82,0	604,2	427,3	10,7	24,1	1 148,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-170,3	-256,0	-5,0	-	-431,3
Muuntoerot	-	-1,1	-2,7	-0,1	-	-3,9
Tilikauden poisto	-	-22,4	-42,0	-0,7	-	-65,1
Arvonalentuminen	-	-5,7	-	-	-	-5,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	0,5	42,0	-	-	42,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-199,1	-258,8	-5,8	-	-463,7
Kirjanpitoarvo 1.1.	81,8	405,6	129,9	4,9	66,1	688,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	82,0	405,0	168,5	4,9	24,1	684,6

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksella vuokratuja hyödykkeitä seuraavasti:

miljoonaa euroa	Koneet ja kalusto
2011	
Hankintameno 31.12.	53,7
Kertyneet poistot 31.12.	-32,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	21,8
2010	
Hankintameno 31.12.	44,4
Kertyneet poistot 31.12.	-35,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	8,7

Lisäykset rahoitusleasingsopimuksilla hankittuihin hyödykkeisiin vuonna 2011 olivat 19,9 miljoonaa euroa (0,2 miljoonaa euroa vuonna 2010).

16. Osuudet osakkuusyrittäjissä

miljoonaa euroa	2011	2010
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,7	0,6
Muuntoerot	0,0	0,0
Osuus osakkuusyrittäjien tuloksesta	0,1	0,1
Osuudet osakkuusyrittäjissä 31.12.	0,8	0,7

Osakkuusyrittäjien tasearvossa ei ole liikearvoa.

miljoonaa euroa	Varat	Velat	Liikevaihto	Tulos	Omistusosuus %
2011					
Ageris Kontaktcenter AB	0,7	0,4	2,0	0,0	49
Offentliga Dokument	0,4	0,4	1,4	0,0	50
AS Eesti Elektron Post	0,4	0,2	0,7	0,0	49,14
Porlogis-Transitos e Logistika Lda	0,3	0,3	1,1	0,1	35
Yhteensä	1,7	1,3	5,1	0,1	
2010					
Ageris Kontaktcenter AB	0,8	0,5	2,1	0,1	49
Offentliga Dokument	0,2	0,2	1,2	0,0	50
AS Eesti Elektron Post	0,5	0,2	0,9	0,0	49,14
Porlogis-Transitos e Logistika Lda	0,4	0,1	1,2	0,0	35
Yhteensä	1,8	0,9	5,3	0,1	

Osakkuusyrittäjien saamiset

miljoonaa euroa	2011	2010
Myyntisaamiset	1,0	0,5
Siirtosaamiset	0,0	0,2
Saamiset osakkuusyrittäjiltä	1,0	0,8

Osakkuusyrittäjien velat

miljoonaa euroa	2011	2010
Ostovelat	0,0	0,0

17. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

miljoonaa euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävikissä olevat rahoitusvarat	Jaks. hankinta- menoon arvostetut rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo	Liite
2011							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Pitkäaikaiset saamiset	4,8	1,4	-	-	6,2	6,2	20
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	233,3	-	-	233,3	233,3	23
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	-	-	1,5	-	1,5	1,5	24
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	58,7	-	-	-	58,7	58,7	25
Rahavarat	74,9	57,1	-	-	132,0	132,0	26
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	138,4	291,8	1,5	.	431,7	431,7	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Pitkäaikaiset korolliset velat	-	-	-	304,9	304,9	316,0	31
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lyhytaikaiset korolliset velat	-	-	-	30,5	30,5	30,5	31
Ostovelat ja muut velat	0,8	-	-	84,0	84,8	84,8	32
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,8	-	-	419,4	420,2	431,2	
2010							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Pitkäaikaiset saamiset	1,9	1,5	-	-	3,4	3,4	20
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	224,0	-	-	224,0	224,0	23
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	-	-	2,2	-	2,2	2,2	24
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	58,5	-	-	-	58,5	58,5	25
Rahavarat	20,4	55,1	-	-	75,6	75,6	26
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	80,9	280,7	2,2	.	363,7	363,7	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Pitkäaikaiset korolliset velat	-	-	-	214,2	214,2	220,7	31
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lyhytaikaiset korolliset velat	-	-	-	49,4	49,4	49,4	31
Ostovelat ja muut velat	2,0	-	-	71,9	73,9	73,9	32
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	2,0	-	-	335,5	337,6	344,0	

Pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten rahoitusvarojen sekä jaksotettuun hankintamenuon arvostettujen lyhytaikaisten rahoitusvelkojen kirjanpitoarvot vastaavat niiden käypää arvoa. Lyhytaikaiset korolliset velat ovat luonteeltaan vaihtuvakorkoisia, joten niiden käyvät arvot eivät eroa merkittävästi kirjanpitoarvoista. Pitkäaikaisten velkojen käypä arvo on määriteltä diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakoroilla.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

18. Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

miljoonaa euroa	Käyvät arvot raportointikauden lopussa			
	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3
2011				
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat				
Pitkäaikaiset saamiset				
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset, suojauslaskennassa	4,8		4,8	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Rahamarkkinasijoitukset	83,3		83,3	
Joukkovelkakirjalainat	48,2		48,2	
Johdannaissopimukset				
Valuuttatermiinit, ei suojauslaskennassa	2,1		2,1	
Myytävässä olevat rahoitusvarat				
Pääomarahastosijoitukset	1,5			1,5
Yhteensä	139,9		138,3	1,5
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Johdannaissopimukset				
Valuuttatermiinit, ei suojauslaskennassa	0,8		0,8	
Yhteensä	0,8		0,8	

Tilikauden 2011 aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkiatasojen 1 ja 2 välillä.

Hierarkiatasot:

Taso 1: Käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Käyvät arvot perustuvat merkittävältä osin muihin tietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todennettavissa joko suoraan tai epäsuorasti. Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden tiedot perustuvat merkittävältä osin todennettaviin markkinatietoihin.

Taso 3: Käyvät arvot perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin tietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon.

miljoonaa euroa	Käyvät arvot raportointikauden lopussa			
	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3
2010				
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat				
Pitkäaikaiset saamiset				
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset, ei suojauslaskennassa	1,9		1,9	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Rahamarkkinasijoitukset	31,4		31,4	
Joukkovelkakirjalainat	47,6		47,6	
Johdannaissopimukset				
Valuuttatermiinit, ei suojauslaskennassa	0,0		0,0	
Myytävässä olevat rahoitusvarat				
Pääomarahastosijoitukset	2,2			2,2
Yhteensä	83,1		80,9	2,2
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Johdannaissopimukset				
Valuuttatermiinit, ei suojauslaskennassa	2,0		2,0	
Yhteensä	2,0		2,0	

Tilikauden 2010 aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkiatasojen 1 ja 2 välillä.

Täsmäytyslaskelma tason 3 mukaan käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista

miljoonaa euroa	Myytäviksi olevat pääomarahastosijoitukset	
2011		
Kirjanpitoarvo 1.1.	2,2	
Voitot ja tappiot yhteensä		
Laajassa tuloslaskelmassa		
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	0,1	
Ostot	-	
Toteuttamiset	-0,8	
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,5	
Raportointikauden lopussa hallussa olevista varoista kirjatut voitot ja tappiot yhteensä		
Rahoitustuotoissa ja -kuluissa	0,0	
2010		
Kirjanpitoarvo 1.1.	2,4	
Voitot ja tappiot yhteensä		
Laajassa tuloslaskelmassa		
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	0,0	
Ostot	0,0	
Toteuttamiset	-0,3	
Kirjanpitoarvo 31.12.	2,2	
Raportointikauden lopussa hallussa olevista varoista kirjatut voitot ja tappiot yhteensä		
Rahoitustuotoissa ja -kuluissa	0,3	

19. Muut pitkäaikaiset sijoitukset

miljoonaa euroa	2011	2010
Hankintameno 1.1.	2,7	3,7
Lisäykset	5,0	-
Vähennykset	-	-1,0
Hankintameno 31.12.	7,7	2,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1,3	-1,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-1,3	-1,3
Kirjanpitoarvo 1.1.	1,4	2,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	6,4	1,4

Itella Oyj hankki tilikauden aikana vähemmistöosuuden 5,88 % Oy Samlink Ab:stä, joka on Itellan tytäryhtiön Itella Pankki Oy:n pankkijärjestelmän toimittaja. Muut pitkäaikaiset sijoitukset koostuvat lähinnä omistuksessa olevista kiinteistöosakeyhtiöosakkeista.

20. Pitkäaikaiset saamiset

miljoonaa euroa	2011	2010
Lainat ja muut saamiset		
Johdannaisopimukset, suojauslaskennassa	4,8	-
Johdannaisopimukset, ei suojauslaskennassa	-	1,9
Lainasaamiset muilta	0,9	1,0
Rahoitusleasingsaamiset	0,5	0,5
Yhteensä	6,2	3,4
Muut saamiset	5,9	6,3
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	12,1	9,7

Lainasaamiset muilta ovat asuntoyhtiöiltä olevia lainasaamisia, joiden korko oli 8 %.

Muut saamiset ovat pääasiassa tavanomaisia myynnin ja ennakoon maksettujen kulujen jaksotuksia.

Rahoitusleasingsaamiset: vähimmäisvuokratuotot

miljoonaa euroa	2011	2010
1 v. kuluessa	0,1	0,1
1 - 5 v. kuluessa	0,4	0,4
Yli 5 v. kuluessa	0,1	0,2
Vähimmäisvuokratuotot yhteensä	0,6	0,7
Kertymättömät rahoitustuotot	-0,1	-0,1
Rahoitusleasingsaamiset yhteensä	0,5	0,5

Rahoitusleasingsaamisten nykyarvon erääntyminen:

miljoonaa euroa	2011	2010
1 v. kuluessa	0,1	0,1
1 - 5 v. kuluessa	0,3	0,3
Yli 5 v. kuluessa	0,1	0,2
Rahoitusleasingsaamiset yhteensä	0,5	0,5

Pitkäaikaisiin saamisiin sisältyy myös rahoitusleasingsaaminen yhden ulosvuokratun kiinteistön osalta. Rahoitusleasingsaamisten arvo 31.12.2011 oli 0,5 miljoonaa euroa (0,5 miljoonaa euroa 31.12.2010) ja korko 6 %. Kiinteistö on luokiteltu rahoitusleasingsopimukseksi, koska sopimus on kahdenkymmenen vuoden pituinen ja päättyy vuonna 2017. Vuokralleottaja voi irtisanoa sopimuksen vain maksamalla jäljellä olevien vuokrien elinkustannusindeksillä korotetun arvon.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

21. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden aikana jakautuu seuraavasti:

miljoonaa euroa	1.1.2011	Muuntoero	Siirrot erien välillä	Ostetut / myydyt tytäryritykset	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2011
Laskennalliset verosaamiset 2011							
Eläkevelvoitteet	1,3	-	-	-	0,1	-	1,4
Käyttämättömät tappiot	2,9	-	-	-	-2,9	-	0,0
Kiinteistöyhtiöosakkeiden arvonalennus	4,0	-	-	-	-0,5	-	3,5
Uudelleenjärjestelyvaraus	5,5	-	-	-	0,2	-	5,7
Muut väliaikaiset erot	1,1	-	-	-	0,3	-	1,4
Yhteensä	14,7	-	-	-	-2,8	-	12,0
Laskennalliset verovelat 2011							
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	38,4	-0,6	-2,6	3,8	-3,1	-	35,9
Kertyneet poistoerot	9,8	-	-	-	1,6	-	11,4
Muut väliaikaiset erot	2,3	0,3	2,6	-	0,6	-	5,9
Yhteensä	50,4	-0,3	0,0	3,8	-0,9	-	53,1

miljoonaa euroa	1.1.2010	Muuntoero	Siirrot erien välillä	Ostetut / myydyt tytäryritykset	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2010
Laskennalliset verosaamiset 2010							
Eläkevelvoitteet	1,4	-	-	-	-0,1	-	1,3
Käyttämättömät tappiot	2,5	-	-	-	0,4	-	2,9
Rahoitusleasingsopimukset	0,0	-	-	-	4,0	-	4,0
Uudelleenjärjestelyvaraus	6,0	-	-	-	-0,5	-	5,5
Muut väliaikaiset erot	2,8	-	-	-	-1,8	-	1,0
Yhteensä	12,7	-	-	-	2,0	-	14,7
Laskennalliset verovelat 2010							
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	37,5	2,0	2,2	-	-3,3	-	38,4
Kertyneet poistoerot	6,8	0,3	-	-	2,7	-	9,8
Muut väliaikaiset erot	4,0	0,3	-2,2	-	0,2	-	2,3
Yhteensä	48,3	2,6	0,0	-	-0,5	-	50,4

Konsernilla oli 31.12.2011 käyttämättömiä verotuksellisia tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista 138,8 miljoonaa euroa (127,3 miljoonaa euroa vuonna 2010), jotka syntyvät lähinnä Venäjän ja Saksan liiketoiminnoista. Lisäksi konsernilla oli muita väliaikaisia eroja, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaatavaa 0,0 miljoonaa euroa (4,2 miljoonaa euroa vuonna 2010).

22. Vaihto-omaisuus

miljoonaa euroa	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet	1,2	1,3
Tavarat	4,3	4,5
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,3	0,1
Yhteensä	5,8	5,9

23. Myyntisaamiset ja muut saamiset

miljoonaa euroa	2011	2010
Lainat ja muut saamiset		
Rahoitusleasingsaamiset	0,0	0,0
Lainasaamiset	0,1	0,1
Myyntisaamiset	224,8	214,1
Myyntisaamiset osakkuusyhtiöiltä	1,0	0,5
Muut saamiset	7,4	9,3
Yhteensä	233,3	224,0
Siirtosaamiset	65,8	66,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	299,1	290,4

Lisätietoja myyntisaamisista on esitetty liitteessä 35 Rahoitusriskien hallinta. Muut saamiset koostuvat pääasiassa korttisaamisista pankeilta ja rahoitusyhtiöiltä.

Siirtosaamisten suurin erä on jaksotetut päätemaksusaamiset muilta postihallinnoilta 27,6 miljoonaa euroa (27,9 miljoonaa euroa vuonna 2010). Muut siirtosaamisiin sisältyvät erät ovat tavanomaisia myynnin ja ennakkoon maksettujen kulujen jaksotuksia.

24. Myytävissä olevat rahoitusvarat

miljoonaa euroa	2011	2010
Pääomarahastosijoitukset	1,5	2,2

25. Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat

miljoonaa euroa	2011	2010
Johdannaissopimukset, ei suojauslaskennassa	2,1	0,0
Rahamarkkinasijoitukset	8,5	11,0
Joukkovelkakirjalainat	48,2	47,6
Yhteensä	58,7	58,5

26. Rahavarat

miljoonaa euroa	2011	2010
Rahamarkkinasijoitukset	74,9	20,5
Rahat ja pankkisaamiset	57,1	55,1
Yhteensä	132,0	75,6

27. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja niihin liittyvät velat

miljoonaa euroa	2011	2010
Myytävänä olevat omaisuuserät		
Asunto- ja kiinteistöosakkeet	12,1	14,5
Muut lyhytaikaiset saamiset	0,3	0,4
Yhteensä	12,4	14,9
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat		
Muut pitkäaikaiset velat	0,1	0,3
Muut velat	0,5	0,3
Yhteensä	0,5	0,6

Myytävänä oleva omaisuuserä on joukko asunto- ja kiinteistöosakkeita, joiden sijainti ei enää tue Itella Viestinvälitys -liiketoimintaryhmän tarpeita. Kohteet ovat aiemmin palvelleet myynti- ja jakeluverkoston toimipisteinä. Tilikaudella 2011 myytiin 15 kohdetta ja niistä kirjattu myyntivoitto oli 0,3 miljoonaa euroa. Yleinen taloudellisen tilanteen heikkeneminen on vaikeuttanut kohteiden myyntiä, minkä vuoksi myyntiaika on pidentynyt aiemmin arvioidusta. Kohteissa on voimassa oleva myyntitoimeksianto ja johto on sitoutunut määrätietoiseen kohteiden myyntiin.

28. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

miljoonaa euroa	2011	2010
Osakepääoma	70,0	70,0

Itella Oyj:n kaikki osakkeet omistaa Suomen valtio. Osakkeiden lukumäärä on 40 000 000 kappaletta. Käyttörahaan on siirretty varoja sidotun pääoman ylikurssirahastosta yhtiökokouksen päätöksellä vuoden 1998 aikana, kun Suomen Posti -konserni jakautui Suomen PT -konsernista. Rahasto on yhtiöjärjestyksen mukaisesti jakokelpoinen. Käyvän arvon rahastoon on kirjattu myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset. Muuntoerot sisältävät ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten ja tehtyjen nettosijoitusten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Lisätietoja omasta pääomasta on esitetty laskelmassa konsernin oman pääoman muutoksista sivulla 12.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

29. Eläkeveloitteet

Konsernilla on useita eläkejärjestelmiä eri maissa. Eläkejärjestelyt hoidetaan kunkin maan paikallisten määräysten ja käytännön mukaisesti. Merkittäviä etuus pohjaisia eläkejärjestelmiä ovat konsernissa Suomen lisäeläketurvavakuutukset sekä Saksan tytäryrityksen eläketurvajärjestelmä.

Taseen etuus pohjainen eläkevelka määräytyy seuraavasti:

miljoonaa euroa	2011	2010
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	2,8	2,7
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	11,1	12,8
Varojen käypä arvo	-5,3	-5,7
Ali-/ylikate	8,6	9,7
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-)	-1,1	-3,2
Kirjaamattomat takautuvaan työsuoritukseen perustuvat voitot (+) / tappiot (-)	0,0	0,0
Eläkevelka taseessa	7,5	6,6

Tuloslaskelman etuus pohjainen eläkekulu määräytyy seuraavasti:

miljoonaa euroa	2011	2010
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat eläkemenot	0,4	0,5
Korkomenot	0,7	0,7
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-0,3	-0,3
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	1,0	0,1
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	0,0	0,0
Tappiot (+) / voitot (-) järjestelyn supistamisesta	0,0	0,0
Yhteensä	1,7	1,0

Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tulos oli -0,4 miljoonaa euroa (-0,4 miljoonaa euroa vuonna 2010).

Veloitteen nykyarvon muutokset:

miljoonaa euroa	2011	2010
Velvoite tilikauden alussa	15,4	14,4
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	0,4	0,5
Korkomenot	0,7	0,7
Järjestelyn supistaminen	-0,9	-1,1
Maksetut etuudet	-0,1	-0,2
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-1,7	1,2
Velvoite tilikauden lopussa	13,7	15,4

Järjestelyyn kuuluvien varojen muutokset:

miljoonaa euroa	2011	2010
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo kauden alussa	5,7	6,1
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto	0,3	0,3
Työnantajan suorittamat maksut	0,7	0,7
Järjestelyn supistaminen	-0,8	-1,0
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-0,6	-0,4
Järjestelyyn kuuluvat varat tilikauden lopussa	5,3	5,7

Lukusarja eläkejärjestelystä:

miljoonaa euroa	2011	2010	2009	2008
Veloitteen nykyarvo	13,7	15,4	14,1	12,1
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	5,3	5,7	6,1	8,3
Järjestelyn yli (+) - / alikate (-)	-8,4	-9,7	-8,0	-3,8
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyn velkoihin	-1,6	-0,2	-0,3	-0,6
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyyn kuuluviin varoihin	-1,0	-0,4	-2,6	-0,8

Arvio seuraavan tilikauden etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen maksuista on 0,8 miljoonaa euroa.

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset olivat seuraavat:

miljoonaa euroa	2011	2010
Diskonttaus korko	4,25 - 4,50	4,25 - 4,75
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	4,38 - 4,50	4,25
Tulevan ajan palkankorotusolettamus	0 - 2,50	0 - 2,50
Tulevan ajan eläkkeiden korotusolettamus	2,1	2,1

30. Varaukset

miljoonaa euroa	Uudelleenjärjestelyvaraus	Muut	Yhteensä
1.1.2011	16,8	0,5	17,3
Varausten lisäykset	18,3	2,0	20,4
Käytetyt varaukset	-11,5	-1,4	-12,9
31.12.2011	23,7	1,1	24,8
1.1.2010	22,5	0,2	22,7
Varausten lisäykset	6,5	0,3	6,7
Käytetyt varaukset	-12,1	-	-12,1
31.12.2010	16,8	0,5	17,3
miljoonaa euroa		2011	2010
Pitkäaikaiset varaukset		20,3	15,7
Lyhytaikaiset varaukset		4,5	1,6
Yhteensä		24,8	17,3

Konsernin suomalaisissa yhtiöissä uudelleenjärjestelyvaraukseen sisältyi myös työttömyysturvan työnantajan omavastuumaksujen osuus Työttömyysvakuutusrahastolle. Uutena eränä tilikaudella 2011 on kirjattu myös varaus lopetettuun toimipaikkaan liittyvästä vuokravastuusta.

31. Korolliset velat

miljoonaa euroa	Tasearvot 2011	Käyvät arvot 2011	Tasearvot 2010	Käyvät arvot 2010
Pitkäaikaiset				
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat:				
Joukkovelkakirjalainat	251,7	262,0	149,4	154,4
Lainat rahoituslaitoksilta	0,6	0,6	0,3	0,3
Eläkelainat	37,5	38,3	62,5	64,0
Rahoitusleasingvelat	15,1	15,1	2,1	2,1
Yhteensä	304,9	316,0	214,2	220,7
Lyhytaikaiset				
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat:				
Lainat rahoituslaitoksilta	0,1	0,1	0,1	0,1
Eläkelainat	25,4	25,4	25,0	25,0
Yritystodistukset	-	-	19,0	19,0
Rahoitusleasingvelat	5,0	5,0	5,3	5,3
Yhteensä	30,5	30,5	49,4	49,4

Rahoitusleasingvelat: vähimmäisvuokrien erääntymisajat

miljoonaa euroa	2011	2010
1 v. kuluessa	5,6	5,6
1 - 5 v. kuluessa	15,0	2,1
Yli 5 v. kuluttua	1,0	-
Vähimmäisvuokrat yhteensä	21,6	7,7
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	-1,5	-0,4
Rahoitusleasingvelat yhteensä	20,1	7,4

Vähimmäisvuokrien nykyarvo:

miljoonaa euroa	2011	2010
1 v. kuluessa	5,0	5,3
1 - 5 v. kuluessa	14,1	2,1
Yli 5 v. kuluttua	1,0	-
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	20,1	7,4

Itella-konserni on vuokrannut rahoitusleasingisopimuksilla pääsääntöisesti kuljetuskalustoa, IT-laitteita sekä postimaksukoneita. Sopimusehdot ovat markkinaehtoisia. Sopimusajat vaihtelevat 3 - 10 vuoden välillä.

32. Ostovelat ja muut korottomat velat

Muut pitkäaikaiset velat

miljoonaa euroa	2011	2010
Muut velat	3,1	16,6
Muut siirtovelat	0,9	1,1
Yhteensä	4,0	17,7

Muut pitkäaikaiset velat sisältävät yrityskauppoihin liittyvät lisäkauppahintajaksotukset.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat

miljoonaa euroa	2011	2010
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat:		
Johdannaissopimukset, ei suojauslaskennassa	0,8	2,0
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat:		
Ostovelat	84,0	71,9
Saadut ennakot	22,8	18,7
Jaksotetut henkilöstökulut	148,6	149,6
Muut siirtovelat	46,1	38,8
Muut velat	70,3	70,4
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	372,6	351,6

Muiden siirtovelkojen merkittävin erä ovat arvioidut velat päätemaksuista muille postihallinnoille 31.12.2011 13,1 miljoonaa euroa (13,8 miljoonaa euroa 31.12.2010). Loput siirtoveloista muodostuvat tavanomaisten kulujen jaksotuksista.

33. Muut vuokrasopimukset

Vähimmäisvuokrien erääntymisajat:

miljoonaa euroa	2011	2010
1 v. kuluessa	93,9	104,3
1 - 5 v. kuluessa	187,9	212,1
Yli 5 v. kuluttua	46,5	40,6
Yhteensä	328,3	357,0

Tilikauden 2011 tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten mukaisia vuokria 120,3 miljoonaa euroa (114,3 miljoonaa euroa). Itella-konserni on vuokrannut mm. toimitiloja, konttorikoneita ja autoja. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat konttorikoneiden ja autojen 2 - 5 vuodesta toimitilojen 9 vuoteen.

Muiden vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat:

miljoonaa euroa	2011	2010
1 v. kuluessa	2,3	3,0
1 - 5 v. kuluessa	0,5	2,0
Yli 5 v. kuluttua	2,1	2,0
Yhteensä	4,9	7,0

Itella-konserni on antanut vuokralle omistuksessa olevia toimitilojaan. Vuokrasopimusten irtisanomisaika yleisesti vaihtelee 1 - 12 kuukauden välillä. As Oy Kirjekyhkyn tontin vuokrasopimus päättyy vuonna 2050.

34. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut sekä ehdolliset velat

miljoonaa euroa	2011	2010
Omasta puolesta annetut vakuudet:		
Pankkitakaukukset	13,0	13,1
Takaukset	5,6	5,3
Pantit	0,9	-
Yhteensä	19,5	18,4

Itella on vuonna 2010 saanut yhteensä 86,5 miljoonan euron vaateet sopimusasiakkailtaan näiden maksamien arvonlisäverojen palauttamisesta. Itellan sopimusasiakkaat perustavat vaateensa 23.4.2009 EY-tuomioistuimen tuomioon julkisen postilaitoksen palveluiden arvonlisäverovapaudesta. Itella on noudattanut Suomen verolainsäädäntöä, joka edellä mainitun tuomion perusteella ei kuitenkaan kaikilta osin ole ollut yhdenmukainen EY:n verosäätelyn kanssa ennen arvonlisäverolain muutosta 1.6.2011. Itella pitää asiakkaiden vaatimuksia kokonaisuudessaan perusteettomina.

Epäselvän tilanteen vuoksi Itella haki vuonna 2009 arvonlisäveron palautusta vuodelta 2006, minkä summan yhtiö olisi palauttanut sopimusasiakkailleen. Veroviranomainen ei kuitenkaan hyväksynyt Itellan palautushakemusta.

Lisäksi Itella haki ennakkoratkaisua verottajalta vuodelle 2010 ja 2011 koskien postipalvelujen mahdollista arvonlisäverottomuutta. Saatujen ennakkoratkaisujen mukaan sopimuspalveluita ei kuitenkaan voida myydä arvonlisäverottomasti.

Asiassa nostettiin kanne Helsingin kärjäoikeudessa noin 56 miljoonan euron korvausvaatimusten osalta. Kärjäoikeus hylkäsi heinäkuussa 2011 annetulla päätöksellä kanteet perusteettomina. Kantajat ovat valittaneet asiasta hovioikeuteen.

Konsernilla on ympäristövastuu maa-alueen puhdistamisesta arviolta 18,6 miljoonaa euroa, joka realisoituu vaiheittain noin kymmenen viidentoista vuoden kuluessa vuonna 2010 vahvistetun asemakaavan mukaisesti.

35. Rahoitusriskien hallinta

Riskienhallinnan periaatteet

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernin liiketoiminnan ja strategian toteuttamiseksi riittävä ja kilpailukykyinen rahoitusasema ja minimoida markkinariskien vaikutuksia konsernin tulokseen, taseeseen ja kassavirtoihin. Riskikeskittymät pyritään tunnistamaan ja suojaamaan tarvittavin osin. Konsernin liiketoimintaan liittyy rahoitusriskejä, kuten markkina-, likviditeetti-, luotto- ja vastapuoliriskejä. Hyödykeriskeille ei ole aktiivista seurantaa eikä niiltä suojautumiseen käytetä johdannaisinstrumentteja.

Riskienhallinnan organisaatio

Konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty Itella Oyj:n Konsernirahoitukseen hallituksen vahvistaman rahoituspolitiikan mukaisesti. Konsernirahoitus vastaa koko konsernin valuutta-, korko-, likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskien hallinnasta tehden läheistä yhteistyötä liiketoimintojen kanssa. Liiketoiminnot vastaavat toimintaansa liittyvien rahoitusriskien tunnistamisesta, hallinnasta ja raportoinnista Konsernirahoitukseen. Asiakassaamisiin liittyvää luottoriskiä hallitaan liiketoiminnan myyntiorganisaatiossa.

Markkinariskit

Valuuttariski

Valuuttariskin hallinnan tavoitteena on pienentää valuuttariskiä konsernin kannalta optimaaliselle tasolle sekä parantaa kannattavuusseurannan läpinäkyvyyttä ja tuloksen ennustettavuutta. Konsernin transaktioriski koostuu pääasiassa valuuttamääräisistä saamisista, veloista ja sitoumuksista. Pääperiaatteena on suojautua taseessa olevalta transaktioriskiltä täydellisesti. Suojaamattomia positioita sallitaan konsernin rahoituspolitiikassa määritellyissä rajoissa. Konserniyhtiöiden lainat emoyhtiöstä ovat pääsääntöisesti tytäryhtiön kotivaluutassa, jolloin tytäryhtiöllä ei ole rahoitussopimuksiin liittyvää valuuttariskiä. Itella Oyj:llä oli tilinpäätöshetkellä 126,8 miljoonan euron nimellisarvosta ulkoisia valuuttajohdannaisia, joilla on suojattu Itella Oyj:n ja konserniyhtiöiden välisten lainojen ja saamisten valuuttariskiä. Konserni altistuu taseen muuntoeroriskille euroalueen ulkopuolisiin tytäryhtiöihin tehtyjen sijoitusten kautta. Translaatoriskin hallinnan tavoitteena on, että valuuttakurssimuutokset eivät aiheuta merkittäviä muutoksia konsernin nettovelkaisuusasteessa. Tilin-

päätöshetkellä konserni ei ole suojannut translaatoriskiä. Valuuttajohdannaiset ovat mukana valuuttaposioliaskelmassa, mutta IFRS:n tarkoittama suojauslaskenta ei ole käytössä.

Rahoitusinstrumenttien merkittävimmät transaktioriskit tilinpäätöshetkellä

miljoonaa euroa	RUB	USD	SEK	NOK	PLN
2011					
Myyntisaamiset ja ostovelat	-1,2	2,0	-1,4	1,1	0,7
Lainat ja pankkitilit ¹⁾	27,1	-41,7	17,9	6,2	0,3
Johdannaiset	-27,3	42,1	-17,9	-6,4	-0,3
Avoin positio	-1,3	2,3	-1,5	0,8	0,7
2010					
Myyntisaamiset ja ostovelat	-0,7	0,0	-0,8	1,2	0,0
Lainat ja pankkitilit ¹⁾	14,4	-39,5	32,6	9,6	5,1
Johdannaiset	-14,1	40,0	-34,1	-9,8	-5,0
Avoin positio	-0,4	0,5	-2,3	1,1	0,1

1) Sisältää rahavarat, korolliset saamiset ja velat

Valuuttojen herkkyysanalyysi perustuu muissa kuin konserniyhtiöiden omassa toimintavaluutassa oleviin eriin taseessa tilinpäätöshetkellä. Analyysi sisältää vain rahoitusinstrumenteista johtuvat valuuttariskit. Tällä tavalla laskettuna euron valuuttakurssin 10 prosentin vahvistuminen kaikkiin valuuttoihin nähden tilinpäätöshetkellä vaikuttaisi konsernin tulokseen ennen veroja -0,3 miljoonaa euroa (2010: -0,1 miljoonaa euroa).

Merkittävimmät translaatoriskit tilinpäätöshetkellä

miljoonaa euroa	RUB	USD	SEK	NOK	DKK	LTL
2011						
Nettosijoitus	235,1	42,3	26,8	20,1	45,6	8,5
Suojaukset	-	-	-	-	-	-
Avoin positio	235,1	42,3	26,8	20,1	45,6	8,5
2010						
Nettosijoitus	256,0	40,5	23,5	20,4	63,1	7,5
Suojaukset	-	-	-	-	-	-
Avoin positio	256,0	40,5	23,5	20,4	63,1	7,5

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille sijoitustensa ja korollisten velkojensa kautta. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on minimoida korkokulut ja tasoittaa korkojen muutosten aiheuttama epävarmuutta konsernin tuloslaskelmassa. Rahoituspolitiikassa on määritelty vaihteluväli velkasalkun keskimääräiselle korkosidonnaisuusajalle. Likvidien varojen osalta korkoriskin hallinnan tavoitteena on rajoittaa korkomuutosten vaikutusta varojen käypään arvoon. Korollisten saatavien ja velkojen korkoriskiä voidaan suojata hajauttamisen lisäksi koronvaihto-, korko-optio- ja korkoterminisopimuksilla.

Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli korollisia velkoja 335,4 miljoonaa euroa ja korollisia saamisia 188,5 miljoonaa euroa. Tilinpäätöshetkellä konsernin kaikki korolliset lainat olivat kiinteäkorkoisia. Näistä osa on suojattu koronvaihtosopimuksella. Koronvaihtosopimuksella on suojattu Itella Oyj:n liikkeelle laskeman kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjalainan korkoriskiä 70 miljoonan euron nimellis-arvosta. 1.1.2011 alkaen konserni on soveltanut käyvän arvon suojauslaskentaa lainaa suojaavalle koronvaihtosopimukselle. Suojauslaskennan tehokkuutta arvioidaan kvartaaleittain. Vuonna 2011 suojaus on ollut tehokas.

Korolliset saamiset ja velat koronmuutoksen ajankohdan mukaan ryhmiteltyinä

miljoonaa euroa	alle 1v	1-5v	yli 5v	Yhteensä
2011				
Korolliset saamiset	-156,4	-25,1	-7,0	-188,5
Joukkovelkakirjalaina	-	152,3	99,4	251,7
Lainat rahoituslaitoksilta	0,5	0,6	-	1,1
Eläkelainat	-	62,5	-	62,5
Rahoitusleasingvelat	5,0	15,1	-	20,1
Nettovelka	-150,9	205,4	92,4	146,9
Koronvaihtosopimusten vaikutus	70,0	-70,0	-	0,0
Yhteensä	-80,9	135,4	92,4	146,9
2010				
Korolliset saamiset	-110,2	-18,5	-5,4	-134,1
Joukkovelkakirjalaina	-	-	149,4	149,4
Lainat rahoituslaitoksilta	0,1	0,3	-	0,4
Eläkelainat	-	87,5	-	87,5
Muut korolliset velat	19,0	-	-	19,0
Rahoitusleasingvelat	5,3	2,1	-	7,4
Nettovelka	-85,8	71,4	143,9	129,5
Koronvaihtosopimusten vaikutus	70,0	-	-70,0	0,0
Yhteensä	-15,8	71,4	73,9	129,5

Korkojen 1 prosenttiyksikön muutos tilinpäätöshetkellä vaikuttaisi konsernin tulokseen ennen veroja seuraavan 12 kuukauden aikana 0,4 miljoonaa euroa (2010: 0,2 miljoonaa euroa).

Johdannaissopimukset

miljoonaa euroa	Nimellis-arvo	Netto käypä arvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo
2011				
Valuuttajohdannaiset:				
Valuuttatermiinit, ei suojauslaskennassa	126,8	1,3	2,1	-0,8
Korjojohdannaiset:				
Koronvaihtosopimukset, suojauslaskennassa	70,0	4,8	4,8	-
Koronvaihtosopimukset, ei suojauslaskennassa	-	-	-	-
2010				
Valuuttajohdannaiset:				
Valuuttatermiinit, ei suojauslaskennassa	105,4	-2,0	0,0	-2,0
Korjojohdannaiset:				
Koronvaihtosopimukset, suojauslaskennassa	-	-	-	-
Koronvaihtosopimukset, ei suojauslaskennassa	70,0	1,9	1,9	-

Johdannaissopimuksia on käytetty valuutta- ja korkoriskin suojaamiseen. Valuuttatermiinit on arvostettu käypään arvoon käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksia ja koronvaihtosopimusten käyvät arvot ovat ennustettujen tulevien kassavirtojen nykyarvoja.

Likviditeettiriski

Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskillä tarkoitetaan sitä, että konsernin likviditeettireservi ei riitä kattamaan konsernin sitoumuksia tai investointimahdollisuuksia tai että tarvittavan jälleen- tai lisärahoituksen kustannus on poikkeuksellisen korkea. Konsernin kassavirtojen suuren päivittäisen vaihtelun aiheuttaman likviditeettiriskin minimoimiseksi panostetaan kassanhallintaan ja likviditeettisuunnitteluun. Likvidien rahavarojen lisäksi konsernilla on rahoituksen riittävyys varmistamiseksi kaikissa tilanteissa rahoitusreservinä:

- syndikoitu luottolimiitti (sitova) 120 miljoonaa euroa, joka erääntyy vuonna 2015
- yritystodistusohjelma (ei-sitova) 200 miljoonaa euroa

Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli likvidejä varoja sekä käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä 308,5 miljoonaa euroa (2010: 254,1 miljoonaa euroa). Lisäksi konsernilla oli käyttämätöntä yritystodistusohjelmaa tilinpäätöshetkellä 200,0 miljoonaa euroa (2010: 181,0 miljoonaa euroa).

Rahoitusvelkojen sopimusperusteiset rahavirrat

miljoonaa euroa	2012	2013	2014	2015	2016	2017 -	Yhteensä
2011							
Lainat							
Joukkovelkakirjalainat	11,2	11,2	11,2	11,2	161,2	104,6	310,6
Lainat rahoituslaitoksilta	0,5	0,2	0,1	0,1	0,1	-	1,1
Eläkelainat	26,6	25,9	12,7	-	-	-	65,1
Rahoitusleasingvelat	5,6	14,7	0,2	0,1	0,0	1,0	21,6
Ostovelat	84,0	-	-	-	-	-	84,0
Johdannaiset							
Korkojohdannaiset	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-	-5,0
Valuuttajohdannaiset, suoritettavat rahavirrat	0,6	-	-	-	-	-	0,6
Valuuttajohdannaiset, saatavat rahavirrat	-1,7	-	-	-	-	-	-1,7
Yhteensä	125,8	50,9	23,2	10,4	160,4	105,6	476,2

miljoonaa euroa	2011	2012	2013	2014	2015	2016 -	Yhteensä
2010							
Lainat							
Joukkovelkakirjalainat	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	156,6	189,4
Lainat rahoituslaitoksilta	0,0	0,3	-	-	-	-	0,3
Eläkelainat	27,3	26,6	25,9	12,7	-	-	92,4
Yritystodistukset	19,0	-	-	-	-	-	19,0
Rahoitusleasingvelat	5,4	2,0	0,0	-	-	-	7,4
Ostovelat	71,9	-	-	-	-	-	71,9
Johdannaiset							
Korkojohdannaiset	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-7,8
Valuuttajohdannaiset, suoritettavat rahavirrat	-3,9	-	-	-	-	-	-3,9
Valuuttajohdannaiset, saatavat rahavirrat	0,0	-	-	-	-	-	0,0
Yhteensä	124,9	34,1	31,1	17,9	5,3	155,3	368,6

Eläkelainojen vakuutena on pankkitakauksia. Muut lainat ovat vakuudettomia. Rahoitusleasingvelat ovat tosiasiallisesti vakuudellisia, sillä maksujen laiminlyönnin tapahtuessa oikeudet vuokrattuun omaisuuteen siirtyvät takaisin vuokranantajalle.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Luotto- ja vastapuoliriski

Konsernin likvidit varat sijoitetaan hallitukselta saatujen valtuuksien puitteissa hyvän luottokelpoisuuden omaavien yritysten, pankkien ja valtioiden velkaisuuksiin ja joukkovelkakirjalainoihin sekä pankkitalletuksiin. Johdannaissopimuksia tehdään vain vakavaraisten pankkien ja luottolaitosten kanssa. Sijoitusten ja johdannaissopimusten tasearvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää. Rahoitustoiminnasta ei ole aiheutunut luottotappioita tilikauden aikana.

Myyntisaamisten luottoriskikeskittymät eivät ole olennaisia johtuen konsernin suuresta asiakaskannasta. Myyntisaamisten tasearvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää. Tilikaudella 2011 on kirjattu luottotappioita 2,2 miljoonaa euroa (2010: 2,0 miljoonaa euroa).

Myyntisaamisten jakauma on esitetty alla olevassa taulukossa:

miljoonaa euroa	2011	2010
Erääntymättömät myyntisaamiset	191,7	177,8
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	21,7	25,9
31-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	4,0	4,6
61-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	2,0	2,5
91-180 päivää erääntyneet myyntisaamiset	1,5	1,5
181-365 päivää erääntyneet myyntisaamiset	3,9	2,3
Yhteensä	224,8	214,6

Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on varmistaa liiketoimintojen tarvitsema rahoitus ja konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa. Vaikka konsernilla ei ole luottoluokituslaitoksen antamaa julkista luottoluokitusta, on tavoitteena ylläpitää pääomarakenne, joka oikeuttaisi hyvään luottoluokitukseen (investment grade). Yhtiön hallitus arvioi pääomarakennetta säännöllisesti konsernin strategiasuunnitelmien käsitteilyn yhteydessä. Konsernin lainasopimuksiin liittyvät kovenantit ovat tavanomaisia ehtoja, jotka muun muassa rajoittavat vakuuksien antoa, liiketoiminnan oleellista muuttamista sekä omistajuudessa tapahtuvia määräänemistömuutoksia. Konserni on täyttänyt kovenanttien ehdot tilikausina 2011 ja 2010. Konsernin lainasopimuksissa ei ole tunnuslukukovenantteja.

Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä sekä omavaraisuusasteella (equity ratio) että nettovelkaantumisasteella (gearing).

Konsernin kokonaispääoma	2011	2010
Korolliset velat	335,4	263,6
./.. Korolliset saamiset	188,5	134,1
= Korollinen nettovelka	146,9	129,5
Oma pääoma yhteensä	664,9	704,1
Omavaraisuusaste, %	46,1	50,5
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	22,1	18,4

36. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiri koostuu tahoista, jotka pystyvät käyttämään konsernissa määräysvaltaa tai jotka ovat konsernin määräysvallan alla. Tällainen määräysvalta tai muu huomattava vaikutusvalta liittyy taloudelliseen tai liiketoiminnalliseen päätöksentekoon. Itella-konsernin lähipiiri koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta ja Itella Oyj:n johtoryhmästä sekä edellä mainittujen läheisistä perheenjäsenistä. Lisäksi lähipiiriin luetaan kuuluvaksi emoyhtiö, tytäryhtiöt, yhteisyritykset, osakkuusyhtiöt, keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt sekä Suomen valtio, joka omistaa Itella Oyj:n osakkeista 100 %.

Ylimmän johdon muodostavat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, sekä johtoryhmän jäsenet. Ylimmälle johdolle ei ole annettu rahalainoja eikä konserni ole myöskään vuokrannut tai muutoin antanut käyttöön johdolle asuntoja. Liiketapahtumat lähipiiriin kuuluvien yhtiöiden, kuten osakkuusyhtiöiden ja myös muiden valtio-omisteisten yhtiöiden kanssa, käydään markkinaehtoisesti. Itellalla ei ole ollut merkittäviä liiketapahtumia ylimmän johdon henkilöiden tai heidän lähipiirinsä kanssa. Itella-konsernilla on liikesuhteita valtio-omistajaan sidoksissa olevien yhteisöjen kanssa. Tilikaudella konsernilla ei ole ollut sellaisia liiketoimia, jotka yksittäin tai yhdessä tarkasteltuna muodostuisivat rahamäärältään tai laadultaan merkittäviksi.

Liiketoimet lähipiirin kanssa

Myyntit ja ostot sekä avoimet saatavat ja velat lähipiirin kanssa koostuvat liiketoimista osakkuusyhtiöiden kanssa.

miljoonaa euroa	2011	2010
Myyntit	2,7	2,3
Ostot	0,2	0,1
Myynti- ja muut saamiset	1,0	0,5
Siirtosaamiset	0,0	0,2
Ostovelat	0,0	0,0

Johdon työsuhte-etuudet

miljoonaa euroa	2011	2010
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	2,6	2,6
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	0,9	0,7

Johdon palkat ja palkkiot

miljoonaa euroa	2011	2010
Toimitusjohtaja	0,5	0,5
Johtoryhmän jäsenet	1,7	1,7
Hallitusten jäsenet	0,3	0,3
Hallintoneuvoston jäsenet	0,1	0,1
Yhteensä	2,6	2,6

Johdon eläkesitoumukset: Ennen 22.9.2009 johtoryhmään nimitetyt henkilöt kuuluvat etuusperusteisen eläkkeen piiriin. Heidän eläkeikänsä on 60 vuotta, mutta työnantaja voi kuitenkin lykätä eläkkeelle siirtymistä enintään 62 ikävuoteen asti. 22.9.2009 jälkeen johtoryhmään nimitetyt henkilöt kuuluvat maksuperusteisen eläkkeen piiriin ja heidän eläkeikänsä on TyEL:in mukainen. Konserniin kuuluvien yritysten toimitusjohtajien eläkeiäksi on sovittu 60 - 65 vuotta.

Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot

tuhatta euroa	2011	2010
Arto Hiltunen (pj.)	50,4	27,2
Päivi Pesola (vpj.)	38,4	34,8
Kalevi Alestalo	34,8	34,8
Hele-Hannele Aminoff	34,8	34,2
Maarit Toivanen-Koivisto	34,2	32,4
Riitta Savonlahti	33,6	32,4
Eero Kasanen *)	10,2	52,8
Erkki Helaniemi *)	6,6	34,2
Antero Palmolahti *)	6,0	31,2
Mikko Kosonen	-	8,9
Jussi Kuutsa **)	28,2	-
Timo Löyttyniemi **)	28,8	-
Yhteensä	306,0	322,9

*) Hallituksessa 9.3.2011 asti

**) Hallituksessa 9.3.2011 alkaen

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

37. Konserniyritykset

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet ovat seuraavat:

Konsernin emoyhtiö on Itella Oyj

Konsernin tytäryhtiöt 31.12.2011	Konsernin omistusosuus %	Kotimaa	Liiketoimintaryhmä
Itella Posti Oy	100	Suomi	Itella Viestinvälitys
Asiakkuusmarkkinointi Oy	100	Suomi	Itella Viestinvälitys
OOO Itella Connexions	100	Venäjä	Itella Viestinvälitys
Itella SmartPOST OÜ	100	Viro	Itella Viestinvälitys
Itella Information Oy	100	Suomi	Itella Informaatio
Itella Information AB	100	Ruotsi	Itella Informaatio
Itella Information AS	100	Norja	Itella Informaatio
Itella Holding GmbH	100	Saksa	Itella Informaatio
Itella Information Production GmbH	100	Saksa	Itella Informaatio
Itella Information GmbH	100	Saksa	Itella Informaatio
Itella Information AS	100	Viro	Itella Informaatio
AS Itella Information	100	Latvia	Itella Informaatio
UAB Itella Information	100	Liettua	Itella Informaatio
Itella Information Sp. z o.o.	100	Puola	Itella Informaatio
Itella Information s.r.o.	100	Slovakia	Itella Informaatio
Itella Information s.r.o.	100	Tseki	Itella Informaatio
Itella Information S.R.L	100	Romania	Itella Informaatio
Itella Information Kft	100	Unkari	Itella Informaatio
Itella Information GmbH	100	Itävalta	Itella Informaatio
NewSource GmbH	100	Saksa	Itella Informaatio
OpusCapita Group Oy	100	Suomi	Itella Informaatio
OpusCapita Oy	100	Suomi	Itella Informaatio
OpusCapita Sweden AB	100	Ruotsi	Itella Informaatio
OOO Itella Information	100	Venäjä	Itella Informaatio
Global Mail FP Oy	100	Suomi	Itella Logistiikka
Itella Logistics Oy	100	Suomi	Itella Logistiikka
Logia Software Oy	100	Suomi	Itella Logistiikka
Itella Logistics AB	100	Ruotsi	Itella Logistiikka
Itella Logistics A/S	100	Tanska	Itella Logistiikka
Itella Logistics OÜ	100	Viro	Itella Logistiikka
Itella Logistics SIA	100	Latvia	Itella Logistiikka
Itella Logistics UAB	100	Liettua	Itella Logistiikka
Honold A/S	100	Tanska	Itella Logistiikka
KEC A/S	100	Tanska	Itella Logistiikka
KEC GmbH	100	Saksa	Itella Logistiikka
KEC UAB	100	Liettua	Itella Logistiikka
Spedition Dyhr Eff A/S	60	Tanska	Itella Logistiikka
Itella Logistics AS	100	Norja	Itella Logistiikka

Konsernin tytäryhtiöt 31.12.2011	Konsernin omistusosuus %	Kotimaa	Liiketoimintaryhmä
KH Fur Oy	100	Suomi	Itella Logistiikka
NLC International Corporation	100	Brittiläiset Neitsytsaaret	Itella Logistiikka
NLC Development Ltd	100	Kypros	Itella Logistiikka
GSB Logistics Ltd	100	Kypros	Itella Logistiikka
Centerfin Ltd	100	Kypros	Itella Logistiikka
OOO Rent-Center	100	Venäjä	Itella Logistiikka
OOO Terminal Lesnoy	100	Venäjä	Itella Logistiikka
OOO Kapstroyontazh	100	Venäjä	Itella Logistiikka
OOO RED-Krekshino	100	Venäjä	Itella Logistiikka
OOO Terminal Sibir	100	Venäjä	Itella Logistiikka
OOO NLC-Ekaterinburg	100	Venäjä	Itella Logistiikka
OOO NLC-Samara	100	Venäjä	Itella Logistiikka
OOO NLC-Bataisk	100	Venäjä	Itella Logistiikka
LLC "National logistic company"	100	Venäjä	Itella Logistiikka
OOO NLC-Trans	100	Venäjä	Itella Logistiikka
Vindtunneln Holding AB	100	Ruotsi	Itella Logistiikka
Itella Pankki Oy	100	Suomi	Muut liiketoiminnot
Itella Real Estate Oy	100	Suomi	Muut liiketoiminnot

Konsernin yhteisyritykset 31.12.2011	Konsernin omistusosuus %	Kotimaa	Liiketoimintaryhmä
KOY Sahronmaa	55,8	Suomi	Muut liiketoiminnot
KOY Säästösaku	58,5	Suomi	Muut liiketoiminnot

Konsernin osakkuusyritykset 31.12.2011	Konsernin omistusosuus %	Kotimaa	Liiketoimintaryhmä
Ageris Kontaktcenter AB	49	Ruotsi	Itella Informaatio
Offentliga Dokument	50	Ruotsi	Itella Informaatio
AS Eesti Elektron Post	49,14	Viro	Itella Informaatio
Porlogis-Transitos e Logistika Lda	35	Portugali	Itella Logistiikka